

Exercitationes criticae in scholia ad Aristophanis Acharnenses

<https://hdl.handle.net/1874/216425>

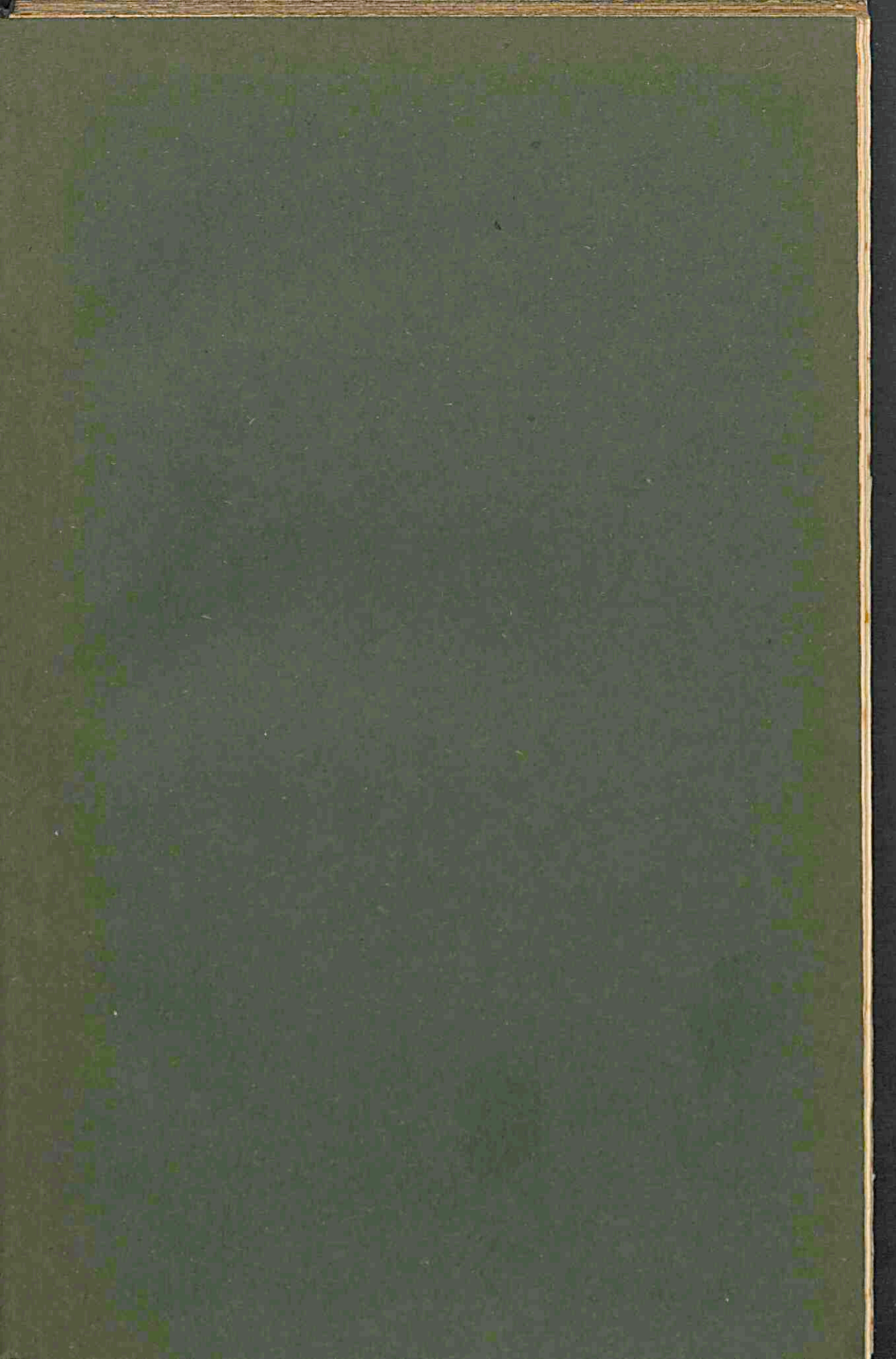
11.0192

Litt. 18 Apr. 1899.

EXERCITATIONES CRITICAE
IN SCHOLIA AD
ARISTOPHANIS ACHARNENSES

P. C. BOUTENS

A. qu.
192

U. B. U.

7.

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

3148 346 8

EXERCITATIONES CRITICAE IN SCHOLIA
AD
ARISTOPHANIS ACHARNENSES

EXERCITATIONS (LITURGICAL IN SCHOOL)

AND
A HISTORY OF THE LITURGY

BY
THE
REV. FATHER
JOHN J. HENRY
OF THE
SACRAMENT
DIocese

Diss Utrecht 1899 Bon

EXERCITATIONES CRITICAE
IN SCHOLIA AD
ARISTOPHANIS ACHARNENSES

SPECIMEN INAUGURALE

QUOD

EX AUCTORITATE RECTORIS MAGNIFICI

IANI DE LOUTER

ROM. ET HODIERNI IUR. DOCT. IN FAC. IUR. PROF. ORD.

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU

NOBILISSIMAE FACULTATIS PHILOSOPHIAE ET LITTERARUM DECRETO

PRO GRADU DOCTORATUS

SUMMISQUE IN LITTERARUM CLASSICARUM DISCIPLINA
HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

IN ACADEMIA RHENO-TRAIECTINA

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS FACULTATIS EXAMINI
PROPONET

PETRUS CORNELIS BOUTENS

MEDIOBURGENSIS

D. XXVIII M. APRILIS A. MDCCCLXXXIX HORA IV P. M.

HARLEMI
EX TYP. JOH. ENSCHEDÉ ET FIL

PROSTANTIAE ACHARENSE
IN SCHOLIA AD
PROSTANTIAE ACHARENSE

STOICIS INACHARENSE

QUI

ET ACHARENSE INACHARENSE

CAUSE DE L'OUTRE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

ET ACHARENSE INACHARENSE

Ut ante omnes praeceptores meos, quibus tot
beneficiis me devinctum esse magno cum gaudio
hic profiteor, tibi VAN HERWERDEN, vir clarissime,
promotor aestimatissime, gratias quam maximas agam
dictitat animus debitor.

Dabam *Noorthey*, mense Aprili.

Postquam promotor meus, vir clarissimus, consilio optato me adhortatus est, ut Scholiis Graecis Aristophanicis, omnis generis vitiis etiamnunc scatentibus, emendandis operam darem, mox persensi haud facile opus pro tirone me suscepturum esse. Cum enim quemlibet scriptorem Graecum emendare non cuiusvis est, tum haec praesertim scholia summas ad intellegendum et interpretandum, nedum ad corrigendum et emendandum, difficultates praebent. Quid enim? Annotationes diversissimae, haud parvi momenti et nullius pretii, aliae alio tempore natae, manu perita compositae et mera absurditate insignes, congruentes et inter se dissentientes, hiatus plenae et crebrarum repetitionum, mox sine ordine et discrimine compilatae, permixtae, contaminatae, velut ingens fluminum ac rivorum copia in unum immensum mare confluerunt. Quare haud inepte cum piscatore qui, bona fortuna invocata, rete in mare

eicit, conferas temerarium emendatorem. Utque vetus demum et spectatus omnes latebras marium et scopulos novit, sic parvis aliquot piscibus interceptis contentus sit iuvenis criticus.

Nonnumquam autem cum molem laboris adhuc in hoc chao latentis et manum ingeniumque alterius Titanis requirentis contemplarem, quod partem modo quamvis tota impensa vita perfectura esset, valde dolebam. Sed hic est dolor communis animi humani semper „opus coronantem finem” spectantis. Quare bono animo opus aggressus sum cui vires meas longe impares sciebam; et dummodo aliquis huius conatus fructus permansurus sit, mihi satis erit; sinminus — numquam tamen me poenitebit lucubrationum quibus nescioquantum ad melius intelligendum et aestumandum iucundissimum poëtam Graecum accessisse me semper iuvabit.

Restat ut unum hoc moneam.

Nonnulli inveniuntur loci corrupti qui nihil nisi errores grammaticorum continentes ad emendandum mihi quidem plus laboris obtulerunt quam sanac mentis annotationes quamvis gravi corruptela laborantes. Praeterea quid interest talibus correctionibus tempus impendere? Singulari quodam, me iudice, opus est ingenio ad rimandas et iterandas grammatici cuiusdam inepti tramites et semitas, easque saeculorum sordibus oppletas, quibus ipse scriptor antea erraverit. Immo vero quod vulgo editores

nimiam annotatoribus stultitiam tribuere assolent, nonnumquam parum conducere mihi videtur ad textum recte sanandum. Igitur hanc mihi legem scripsi, ut ubicumque prorsus errare ipse scholiasta videtur, silentio eiusmodi locos praeterirem nec conarer errorem in priorem formam restituere, quia error nec gradum habet nec finem.

Initium prioris Acharnensium hypotheseos
ita traditum invenimus:

ἐκκλησία ὑφέστηκεν Ἀθήνησιν ἐν τῷ Φανερώ, καθ' ἣν πολεμοποιοῦντας τοὺς ῥήτορας καὶ προφανῶς τὸν δῆμον ἐξαπατῶντας Δικαιοπόλεις τις τῶν αὐτουργῶν ἐξελέγχων παρεισάγεται. τούτου δὲ διὰ τινος, Ἀμφιθέου καλουμένου, σπεισμένου κατ' ἰδίαν τοῖς Λάκωσιν, Ἀχαρνικοὶ γέροντες πεπυσμένοι τὸ πρᾶγμα προσέρχονται διώκοντες ἐν χοροῦ σχήματι καὶ μετὰ ταῦτα θύοντα τὸν Δικαιοπόλιν ὁρῶντες, ὥς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμιοτάτοις καταλεύσειν ὁρμῶσιν.

Haec verba parum accurate enarrant res quas ipsa fabula nobis proponit. Quae autem apud Aristophanem aguntur? Senes Acharnenses prodeunt persequentes nuntium, qui ex Lacedaemonia redit ferens secum indutias, ὁ τὰς σπονδὰς φέρων (Ach. 207), cf. Ach. 178—185. Neque hunc invenientes

(ἐκπέφην', ὄχεται Φροῦδος, Ach. 210 sqq.) incidunt forte in Dicaeopolim, et ipsum Acharnensem, ante aedes suas deis immolantem ob recentem pacem cum Lacedaemoniis compositam. Quod videntes nuntii oblitī in hunc, quippe qui indutias ab Amphitheo importatas in domum suam recepisset, statim iram convertunt.

Primo igitur verbum διώκειν obiectum requirere manifestum est, sive τὸν ἄγγελον sive, quod malim, Ἀμφίθεον. Cf. Schol. ad Ach. 204: παράγονται δὲ συντόνως μετὰ σπουδῆς διώκοντες τὸν Ἀμφίθεον, σπονδὰς ποιησάμενον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

Deinde verba καὶ μετὰ ταῦτα vera non sunt. Non enim μετὰ τὸ διώκειν, sed in media persecutione Amphitheī superveniunt Dicaeopolidi operanti.

Tandem superlativus πολεμιωτάτοις mihi offensionī est nec recte adhibitus videtur.

Praeterea pro καταλεύσειν requiritur καταλεύειν aut καταλεῦσαι.

Restituendum censeo:

τούτου δὲ διὰ τίνος, Ἀμφιθέου καλουμένου, σπεισάμενου κατ' ἰδίαν τοῖς Λάκωσιν, Ἀχαρνικοὶ γέροντες προσέρχονται διώκοντες <τὸν Ἀμφίθεον> ἐν χοροῦ σχήματι· καὶ μάτην αὐτὸν <πυθόμενοι> (cf. Ach. 204, 234—37) θύοντα τὸν Δικαιοπόλιν ὀρᾶντες, ὥς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμίοις τοῦτον καταλεύειν ὀρμῶσιν.

Cf. etiam adnot. ad 239.

Sub finem hypotheseos eiusdem (Ed. DÜBNER p. 1a, al. 39 cett.) haec leguntur:

καὶ μετ' ὀλίγον ὁ μὲν (sc. ὁ Λάμαχος) τραυματίας
καὶ κακῶς ἀπαλλάττων ἐπανήκει, ὁ δὲ Δικαιοπόλις
δεδειπνηκὼς καὶ μεθ' ἑταίρας ἀναλύων.

Hunc locum non sanum esse inter omnes fere constat. Iam BLAYDES proposuit pro ἀναλύων: μεθύων, qua correctione tamen non omnis offensio tollitur. RUTHERFORD vertit: „After a short interval Lamachus is brought home wounded and altogether in a bad plight, while Dicaeopolis gets an excellent dinner and brings a friend home with him.” Quod bene anglice dictum tamen vix in textu Graeco invenitur. Vox ἀναλύειν (sc. ἄγκυραν) idem valet quod αἴρειν, ἀπαίρειν, tum idem quod συσκευάζεσθαι, vasa colligere, cf. Polyb. II 32, IV 68, V 29. Itaque dicitur de proficiscentibus, non de advenientibus. Praeterea quid sibi vult: ἐπανήκει ἀναλύων? Apparet insuper ex verbis ipsis Aristophanis (cf. Ach. 1200, 1216, 17 et Schol. ad 1200) cum duobus scortis Dicaeopolim redire. Vitiosa autem videntur verba μεθ' et ἀναλύων. Transpositis litteris ων post μεθ, verbum quod desideratur, μεθύων, restitues, mutatoque ΑΝΑΛ in ΑΝΑΓ, i. e. ἀνάγει, ita rescribes:

ὁ δὲ Δικαιοπόλις δεδειπνηκὼς καὶ μεθύων ἑταίρας
ἀνάγει. „Dicaeopolis coenatus potusque
scorta tamquam praedam domum agit.”

Verbum enim ἀνάγειν saepe usurpatur a Polybio de bello captis qui a victoribus abducuntur. Cf. e. g. XL 4, 2. Sic leni mutatione recte sibi opponuntur Dicaeopolis qui sine ullo damno praedam amplissimam consecutus est, et Lamachus qui ex proelio nil nisi vulnera reportavit.

Schol. Rav. ad Ach. 3 (DÜBNER pag. 2a, al. 21):
ψαμμοκοσιογάργαρα· ἀπὸ δύο λέξεων τὸ σύνθετον ἐγένετο δηλουσῶν πολλά· σύγκειται γὰρ ἀπὸ τοῦ τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι· ὁ γὰρ Πύθιος νεανιεύεται ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι αὐχῶν ἐν οἷς λέγει·

„οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης".
δύναται δὲ ἐγκεῖσθαι τῇ λέξει τὸ κόσια ἥτις ἐστὶν κατάληξις τῶν μετὰ τὸν ῥ ἀριθμῶν μέχρι τοῦ χίλιοι· ὅς πλήθους ἐστὶ πολλοῦ σημαντικὸς οἷον σ τ'· τὸ δὲ γάργαρα cett.

τοῦ et τῶν Suidas habet 699; mss: τε et τοῦ.
ἀριθμῶν et τοῦ χίλιοι RUTHERFORD; mss: ἀριθμόν et τῶν χιλίων.

RUTHERFORD distrahit hanc annotationem in partes tres. Sed non video necessitatem. Tum inserit post ἀπὸ τοῦ τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν verba <κοννεῖν καὶ> attribuens innocenti annotatori nimiam stultitiam, inani nixam suspicione, eum terminationem κόσια a verbo κοννεῖν derivasse. Mihi quidem huic scholio videntur adesse indicia nonnulla sanae mentis — animadvertas enim, velim, huius grammatici

singularem doctrinam, ubi de rarissimis vocabulis γάργαρα et γαργαίρειν disputat — vestigiaque affatim inveniri ad restituendum argumentum quod admodum vitiatum verbis traditis contineri videtur.

Mutandum igitur hoc modo censeo:

Ψαμμοκοσιογάργαρα· ἀπὸ δύο λέξεων τὸ σύνθετον ἐγένετο δηλουσῶν πολλά. σύγκειται γὰρ <τὸ μὲν ψαμμοκόσια> ἀπὸ τοῦ τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν <μηδένα> εἰδέναι· (ὁ γὰρ Πύθιος νεανιεύεται τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι αὐχῶν ἐν οἷς λέγει· (Herod. I 47)

οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. δύναται δὲ ἐγκείμενον τῇ λέξει τὸ κόσια, ἥτις ἐστὶ κατάληξις τῶν μετὰ τὸν ἑκατὸν ἀριθμῶν μέχρι τοῦ χίλιοι, οἷον διακόσια, τριακόσια καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ πλήθους εἶναι πολλοῦ σημαντικόν) τὸ δὲ γάργαρα cett.

Quae sic vertas:

Ψαμμοκοσιογάργαρα· Commissum est ex duobus vocabulis quorum utrumque magnum numerum indicat. ψαμμοκόσια enim confictum est inde quod nemo novit arenae numerum. Pythius enim nimis se iactat cum glorians dicit:

„ego novi numerum arenae mensuramque maris.”

Potest autem incubans vocabulo exitus κόσια, quae est terminatio numeralium ab ἑκατὸν inde usque ad χίλιοι, e. c. σ τ cett.,

nonnumquam etiam magnum numerum (non definitum) enuntiare.

Nunc pauca videamus de singulis mutationibus quae primo aspectu admodum graves videntur. Inserui <τὸ μὲν ψαμμοκόσια> quae verba omissa esse probant insequentia τὸ δὲ γάρ γα ρα. Μηδένα inter ἀριθμόν et εἰδέναι perfacile evanescere potuisse nemo est quin concedat; quod insertum sensum amissum sententiae reddit efficitque ut bene cum subsequentibus verbis quadret. Quis enim tam stultus est ut versum Apollinis, quo hic probat se omnia nosse, ideo afferat, ut inde efficiat ψαμμοκόσια δηλοῦν πολλά (cf. initium scholii), i. e. ἀναριθμητά, ἄφρατα, ut alter Scholiasta illustrat? Immo ioculariter addit monitum scriptor, ne quis rusticus has nugas contra se afferat.

Posteriorem partem gravi corruptela laborare apparet ex transpositione verborum οἷον διακόσια καὶ τριακόσια κτῆ, quae post τοῦ χίλιοι legantur manifeste necesse est. Lenes tamen singulae correctiones: ὅς enim cum ὡς, ὡς cum καὶ saepe confunditur; sigla quae ἐστὶ et εἶναι significant, fere similia sunt, neque terminatio σθαί integre scribi solet, ut ipsum verbum σημαντικός in Cod. Ravenn. etiamnunc abbreviatum legitur.

Ad Ach. 6 (DÜBNER, p. 2a, al. 47):

ἀπλήστως ἀλλότρια καταφαγὼν ἐξήμεσεν αὐτὰ
(ἀντὶ τοῦ κλέψας καὶ καταπιὼν ἀπέδωκε).

Nemo non videt verba καὶ καταπιὼν non iure
locum tenere. Expectaveris:

ἀπλήστως ἀλλότρια καταπιὼν ἐξήμεσεν [αὐτὰ] ἀντὶ
τοῦ κλέψας ἀπέδωκε.

Quae si recte restitui, apparet hic etiam, ut saepe
alibi, Codicem Ravenn., qui verba angulis saepe
non habet, non fundamentum annotationis continere,
quod ceteri interpretes exegerint, sed compendium
modo iam contaminati argumenti. Mihi enim constat
καταπιὼν initio adfuisse, καταφαγὼν autem adscrip-
tum esse a librario, quem proprius verbi sensus
fugerit. Nam verbum καταπίνειν constanter ab om-
nibus usurpatur de cibis raptim devoratis, quem
sensem hic desiderari palam est. Cf. notissimum
locum apud Hesiod. Th. 459 de Saturno liberos
suos devorante:

καὶ τοὺς μὲν κατέπινε Κρόνος μέγας, ὅστις ἕκαστος
νῆδυος ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γούναθ' ἵκοιτο.

Praeterea vide Arist. Equ. 690, Herod. II 93,
Aeschin. I 96, Strab. I 58, Plut. aqu. et ign. 1,
Luc. Iov. trag. 1, c. a. Verbum αὐτὰ dittographia
ex ἀντὶ ortum est.

ibid. παρὰ τῶν νησιωτῶν ἔλαβε πέντε τάλαντα ὁ
Κλέων, ἵνα πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους κουφίσαι αὐτοὺς τῆς

εἰσφορᾶς. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἵππῃς ἀντέλεγον καὶ ἀπήτησαν αὐτόν.

Obiter notandum est voc. εἰσφορά tributum ab ipsis modo Atheniensibus collatum significare apud antiquos, qui stipendia a sociis exacta priore societate maritima φόρος, posteriore σύνταξις appellant. Sed paullatim discrimen evanuisse videtur, cf. Suid. s. v. Φορολόγος· ὁ τὰς εἰσφορὰς συλλέγων; id. s. v. Φόρος· ὑπ' Ἀθηναίων ἢ τῶν χρημάτων Φορά; id. s. v. εἰσφορά· τέλεσμα.

Sub finem ἀντέλεγον mihi vitiatum videtur.

Resistere enim corruptelae equites non poterant, quia iam facta erat, neque sibi pecuniam vindicabant. Ut tamen a Cleone talenta reposcerent, quid aliud equitibus, postquam clandestina compositio ad eos permanavit, faciendum erat nisi ut factum probarent?

Quare mutandum:

αἰσθόμενοι δὲ οἱ ἵππῃς αὐτὸν ἐξήλεγχον καὶ ἀπήτησαν [αὐτόν]. Cf. Hypoth. Ach. . . . Δικαιοπόλις . . . ἐξελέγχων παρειαγεται.

Schol. ad Ach. 8. (DÜBNER p. 2a, al. 7):

ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι τοῦτο παρωδία καλεῖται ὅταν ἐν τραγωδίᾳ μετενεχθῇ.

Post haec verba supple sodes <λόγος εἰς κωμωδίαν> quae addit Suidas hinc descripta, s. v. παρωδούμενος.

Idem ibidem:

ἔστι δὲ τὸ ἡμιστίχιον ἐκ Τηλέφου Εὐριπίδου ἔχον οὕτως·

κακῶς ὀλοίτ' ἄν' ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.

Vitium latere iam olim viri docti suspicati sunt. Nam nullus sensus inest in verbis: misere peribit; Graeciae enim interest. Quare versui subvenire conatus est Elmsleius coniciens ὀλοίτην, Dobraeus proposito ὀλοίατ', quod nescio qua de causa Dindorfius Elmslei correctioni praeposuit. Uterque enim eundem sensum restituit: Utinam misere pereant, (vel secundum Elmsleium:) utinam misere uterque pereat, interest enim Graeciae. Sed altera restat difficultas. Formas nempe optativi a verbo (ἀπ)όλυσθαι coniunctas cum adverbio κακῶς, quae prorsus in vulgarem maledictionem abierunt, vix tragicæ dictionis esse crediderim, nec dubitarim paucos locos ubi nunc in tragoediis locutio occurrit, ad unum omnes in controversiam vocare. Sic e. c. locus Soph. Phil. 1035:

κακῶς ὀλοισθ'· ὀλοισθε δ' ἡδίκηκότες
τὸν ἄνδρα τόνδε, θεοῖσιν εἰ δίκης μέλει.

prorsus corruptus est. Editores lectionem Brunckii in textum receperunt:

κακῶς ὀλοισθ'· ὀλεῖσθε δ' cett.

sed nescio an potius legendum sit:

ἄλλως τ' ὀλοισθ' ὀλοισθε τ' ἡδίκηκότες

Miror Soph. El. 291 veram lectionem *κλάουσ'*
ὄλοιο pro *κακῶς* *ὄλοιο* viros doctos adhuc fugisse.
 Electra ibi affert verba quae mater Clytaemestra
 opprobare solet: (vs. 289 sqq.)

ὦ δῦσθεον μίσσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ
 τέθνηκεν, ἄλλος δ' οὔτις ἐν πένθει βροτῶν.
κλάουσ' *ὄλοιο* μηδέ σ' ἐκ γόων ποτὲ
 τῶν νῦν ἀπαλλάξειαν οἱ κάτω θεοί.

Eodem modo hic etiam mendum latet in voc.
κακῶς pro quo requiritur *καλῶς*:

καλῶς *ὄλοιτ'* ἂν' ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι,

i. e. Recte opportuneque interibit;
 Graeciae enim interest. Sic iure etiam
 servatur singularis, nam verisimile est ad Telephi
 imminentem mortem verba spectare. Cum enim
 Agamemnon, pollicitus se Telepho opitulaturum
 esse, consilio Graecorum adhibito, disseruisset de
 Myso sanando admonuissetque sine eius auxilio
 fieri non posse ut Graeci ad Troiam pervenirent,
 versus hic, me iudice, dictus est ab uno ex iis qui
 a pace stabant, cuius sententiae etiam chorus vel
 pars chori accedere videtur, fr. Telephi apud Schol.
 ad Ar. Nub. 891 (Dindorf fr. 721):

Ἰθ' ὅποι χρήσεις οὐκ ἀπολοῦμαι
 τῆς σῆς Ἑλένης οὔνεκα.

Schol. ad Ach. 10 (Dübner p. 2b, 18):

ὅτε δὴ κεχήνη' εἰς τὸ αὐτό· συναλοιφή, ἀντὶ τοῦ κεχήνεα. ἔστι δὲ τὸ κεχήνη 'Ιακόν. οἱ γὰρ Ἱωνες ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου ἄρχονται. Suspisor: ἔστι δὲ τὸ κεχήνεα Ἱακόν. οἱ γὰρ Ἱωνες τῆς συναϊρέσεως τούτων τῶν φωνηέντων ἀπέχονται.

Ibid. Schol. οἶον· τροφή μοι ἦν τῶν Αἰσχύλου τραγωδιῶν ἀκοῦσαι. Haec verba, quae Suidas s. v. κεχήνη vitiata affert, ex nescioquo poëta — ex ipso Aristophane? — laudata videntur. Tetrameter iambicus catalecticus.

Lingua vernacula reddiderimus: „Het was eten en drinken voor me, de tragedies van Aeschylus te hooren.”

Vocula μοι tamen a glossatore substituta est nesciocui particulo (fortasse μὲν), ut verba allata adaequaret poëtae sententiae: ὅτε δὴ ἐκεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον. Cum iam (parvi volucris more) os aperiebam drama quoddam Aeschyli exspectans. Cf. Schol.: δύναται δὲ εἶναι κατὰ μεταφορὰν τῶν ὀρνίθων τῶν ἔτι νεοττῶν τὴν τροφὴν προσδεχομένων καὶ κεχηνότων.

Utrubique alludi videtur ad ipsius tragici pernota verba quibus sua dramata designavit: τεμάχη τῶν Ὀμήρου μεγάλων δειπνων. (Athen. 347 E).

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 12 (DÜBNER p. 2b, al. 36): πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου. εὔσειστον οὔσαν

τῇ φύσει μᾶλλον ἐπέσεισε. (κέχρηται δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῇ ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ Θουκυδίδης τὸ ὄνομα φράζων).

Male priorem partem vertit RUTHERFORD: „The heart, which by nature is in constant motion is agitated still more.” Legas sodes: „the stomach.” Posterioris autem partis omni sensu carent ultima verba quae ad nullum locum Thucydidis spectare possunt nisi ad II 49, ubi narrat scriptor progressus morbi famosi, qui post capitis fervores, oculorum rubores et inflammationem cum sternutatione, gutturis raucitate et tussi vehementi in pectus descendere, post in stomacho haerere solebat: καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν στηρίζειεν, ἀνέστρεφεν αὐτήν. Ad quem locum Scholiasta Thucydidis annotat: οἱ παλαιοὶ ἱατροὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τοῦ στομάχου (cf. Suid. s. v. καρδία s. f.). Eodem sensu uno modo loco usurpat Lucretius vocabulum cor, ubi narrationem Thucydidis de morbo versibus subsequitur, VI 1149:

„Inde ubi per fauceis pectus complerat et ipsum „Morbida vis in cor maestum confluxerat aegris, sqq.”

Nemesius autem, Emesae episcopus (circiter a. 400 p. C. n.) in libro περὶ φύσεως ἀνθρώπου cap. XX, ad hunc usum alludit: συνήθως, inquit, οἱ παλαιοὶ καρδίαν καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς καλοῦσιν ὡς Ἴπποκράτης καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ λιμῷ λέγων οὕτως: καὶ ὁπότε sqq. Unde sumas veram nostri lectionem:

κέχρηται δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῇ ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ
Θουκυδίδης τὸ στόμα <τῆς γαστρὸς> Φράζων.

Cf. praeterea Suid. s. v. καρδιώσσειν, καρδιαλγία,
e. a. Imprimis Cl. Galen. Ed. Chart. vol. IX, pg.
124: ὅτι δὲ ἡ καρδιά μὴ μόνον τὸ πρῶτον σπλάγχχον
ὑπερ ἀρχὴν τῆς ζωτικῆς δυνάμεως ἐστὶ, παρὰ τοῖς
παιαίοις σημαίνει, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς,
οὐδέναι, οἶμαι, τῶν μετρίως πεπαιδευμένων λαμβάνειν,
ἐπειδὴ πλὴν οἱ ἱατροὶ καὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ δευτέρᾳ
τῶν ἱστοριῶν περὶ λοιμοῦ γράφων ὧδε πῶς Φησι καὶ
ὁπότε sqq.

Insuper insertum velim τῇ <αὐτῇ> ὑπερβολῇ. Quod
enim comicus hic appellat σεῖν τὴν καρδίαν, Thu-
cydides designat verbis ἀναστρέφειν τὴν καρδίαν.

Schol. ad Ach. 17:

ρύπτεσθαι οὖν τὸ σμᾶσθαι, παρεμπτώσει τοῦ τ, τὸ
ὑπόπν ἀφαιρεῖσθαι, ὁ δὲ ῥύπος sqq.

Corrige τὸ <τὸν> ῥύπον sqq.

Schol. ad Ach. 18:

ἄλλως. ὑπερβατόν.

Nullum hic hyperbatum adest, nisi forte (quod
vix credibile) spectat pronomen ἐγώ; sed aliud
hyperbatum conspicuum invenitur in versu 12, ad
quem haec verba referas: πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου
δοκεῖς τὴν καρδίαν;

Schol. Rav. ad Ach. 19:

κυρίας ἐκκλησίας· <οὕτως λέγεται [κυρία]>, ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. εἰσὶ δὲ <νόμιμοι ἐκκλησίαι αἱ λεγόμεναι> κύριαι τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν, <ἡ> πρώτη, καὶ ἡ δεκάτη καὶ ἡ τριακάς. <εἰσὶ δὲ καὶ πρόσκλητοι συναγόμεναι κατὰ τινα ἐπείγοντα πράγματα. αἱ μὲν οὖν νόμιμοι καὶ ὠρισμένοι ἐκκλησίαι> κύριαι <λέγονται, ὡς ἔφαμεν>, αἱ δὲ πρὸς τὸ κατεπεῖγον καλοῦνται σύγκλητοι.

Haec refert Suidas quae hinc sine dubio descripsit, 1171 B s. v. κυρία ἐκκλησία, quorum rudera tantum codicibus Aristophanicis continentur. Verba λέγονται ὡς ἔφαμεν habet editio Aldina ex ignoto fonte addita. Nonnullis autem interpolationibus sublatis paucisque additis in hanc fere formam restitueris:

κυρία ἐκκλησία· οὕτως λέγεται ἐκκλησία, ἐν ᾗ ἐκύρουν τὰ ψηφίσματα. εἰσὶ δὲ νόμιμοι ἐκκλησίαι, αἱ λεγόμεναι <καὶ> κύριαι, <ἑτεραι> τρεῖς τοῦ μηνὸς Ἀθήνησιν. εἰσὶ δὲ καὶ πρὸς <σύγ>κλητοι, συναγόμεναι κατὰ τινα ἐπείγοντα πράγματα.

Nam alia testimonia satis confirmant singulis mensibus quaternas committi ab Atheniensibus ordinarias ecclesias quarum una modo κυρία nominabatur, cf. Poll. 8, 95. Hesych. s. v. κυρία ἐκκλησία· μία κυρία ἐκκλησία ἤγετο Ἀθήνησιν ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν ἔδει. Aristot. de Rep. Ath. Ed. v. HERW. et v. LEEUWEN, pag. 109 (§ 43).

Quae annotatorem nostrum non fugisse patet ex verbis: ἐν ᾗ cett. Sed ipse Aristophanes hic per

verba κυρίας ἐκκλησίας alludit non ad κυρίαν ἐκκλησίαν, sed ad comitia quibus agebatur de rebus externis legatque introducebantur; qua ex re apparet in vulgari sermone omnes ecclesias sollemnes κυρίας appellari. Igitur argumenti cardo sunt verba: αἱ λεγόμεναι καὶ κυρίαι. Vix monendum est explicationem: ἐν ᾗ cett., prorsus falsam esse; quae ἐν κυρίᾳ ἐκκλησίᾳ ad populum ferri solebant, enumerantur apud Aristot. l.l.

Verbum autem πρόσκλητος (sc. ἐκκλ.), quod RUTHERFORD vertit 'special meeting', nusquam quod sciam invenitur. De comitiis extraordinariis cf. Harp. s.v. σύγκλητος ἐκκλησία, Poll. 8, 116, Aeschin. περὶ παραπρ. 72.

Ad Ach. 20 Schol. ad verbum πνύξ affert: . . . ἢ ἀπὸ τοῦ πυκνοῦσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ; tum pergit: ὥς αὐτὸς ἐν Σφηξίν· ἔδοξε μοι παραποιῶν τὴν ὥραν ἐν τῇ πυκνί.

Posterior pars ad aliud lemma pertinere videtur; nam nulla explicatio verbi πνύξ in versu laudato occurrit. Nisi autem fallor, ad verbum eiusdem versus (Ach. 20) ἐωθινήs spectat. Enarasse enim scholiasta videtur ecclesias Athenis mane committi solere, 'περὶ πρῶτην ἑω', ut suspicor. Tum addidit:

ὥς αὐτὸς ἐν Σφηξί (31) <δηλοῖ> παραποιῶν τὴν ὥραν· ἔδοξε μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν πυκνί.

De hora comitiorum cf. Thesm. 375: ἐκκλησίαν
ποιεῖν ἕωθεν, Eccl. 20, 84, imprimis 289 sqq.:

χωρῶμεν εἰς ἐκκλησίαν, ἄνδρες· ἠπείλησε γὰρ
ὁ Θεσμοθέτης ὅς ἂν
μὴ πρὸ πάντων τοῦ κνέφους
ἦκη μὴ
δώσειν τὸ τριώβολον.

Schol. Rav. ad Ach. 21:

οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι· διάφορα δηλοῖ ἡ λέξις. νῦν
δὲ τὴν ἐκκλησίαν, ὅθεν ὁ Νέστωρ ἀγορητής· καὶ τὸν
τόπον ἔνθα πιπράσκειται τὰ ἄνια καὶ αὐτὰ τὰ ἄνια
σημαίνει.

Admodum negligenter nulla corruptela notata
RUTHERFORD vertit: „the expression means several
different things, but here „the public assem-
bly”, whence Nestor is called ἀγορητής. It
also signifies the place where wares are sold, and,
further, the wares themselves.”

Palam enim est ἀγορὰν hoc loco omnino non
ἐκκλησίαν significare. Perspicua autem, quamvis
gravia, menda tollas scribendo:

διάφορα δηλοῖ ἡ λέξις· <Ὁμηρος μὲν οὕτως λέγει>
τὴν ἐκκλησίαν, ὅθεν ὁ Νέστωρ ἀγορητής· νῦν δὲ [καὶ]
τὸν τόπον ἔνθα πιπράσκειται τὰ ἄνια καὶ <ἔσθ' ὅπου>
αὐτὰ τὰ ἄνια σημαίνει. Cf. Suid. s. v. ἀγορά.

Schol. ad Ach. 22:

Exspectaveris: ὑπὲρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῦς εἰς τὰς ἐκκλησίας συνιέναι τοῦτό <τε> ἐμηχανῶντο καὶ πολλὰ ἄλλα. ἀνεπετάνυσαν γὰρ <οἱ ὑπηρέται> τὰ γέρρα καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς cett.

Cf. eundem ibid.: . . . εἰώθασιν ὑπηρέται δύο.

Schol. Rav. ad Ach. 25:

περὶ τοῦ πρώτου ξύλου· περὶ τῆς προεδρίας· ὡς ξυλίνων οὐτῶν τῶν καθεδρῶν.

Ultima verba RUTHERFORD Anglica versione reddit: „observe that the seats were of wood”; mihi vero hoc modo videntur interpretanda esse: „tamquam ex ligno essent sedes”, (as though the seats were of wood). Quod etiam monet alter Scholiasta addito: ὅτι δὲ ἐκ λίθων πανταχόθεν δῆλον ὅταν λέγῃ (Equ. 754, 783)· ἐπὶ τῆς πέτρας κάθονται. Ex nonnullis enim testimoniis admodum planum est τὸ πρῶτον ξύλον nihil significare nisi προεδρίαν, ut noster initio explicat, mihiq̄ue constat usu receptum esse ex eo tempore quo Athenienses ludos Dionysiacos tabulato erecto in foro spectare solebant, indeque promiscue dici de primo sedum ordine in theatro, dicasterio, ecclesia. Noster autem locus spectat ad ecclesiam, Vesp. 90 recurrit locutio de dicasterio: ἦν μὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλον. Cf. Phot. s. v. ξύλον πρῶτον· τὸ πρῶτον βᾶθρον; Schol. Rav. ad Vesp. 90: ξύλον ὃ ἡμεῖς βᾶθρον; Poll. IV, 121: πρῶτον δὲ ξύλον· ἡ προεδρία μάλιστα

μὲν δικαστῶν, ubi verba μάλιστα μὲν δικαστῶν secludenda sunt, nam tota paragraphus theatrum tractat; Hesych. s. v. ἱκρια καὶ τὰ ξύλινα (ξύλα?) οὕτως ἐλέγοντο Ἀθήνησιν ἀφ' ὧν ἐθεῶντο πρὸ τοῦ τὸ ἐν Διονύσου θεάτρον γενέσθαι; Phot. s. v. ἱκρια τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ <ξύλα?> ἀφ' ὧν ἐθεῶντο τοὺς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας πρὶν ἢ κατασκευασθῆναι τὸ ἐν Διονύσου θεάτρον. Imprimis vide Hesychii adnotationem s. v. ξύλον πρῶτον βάθρον τὸ ἐν τῇ προεδρίᾳ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ δικαστηρίῳ, depravatam ex huiusmodi fere verbis: ξύλον πρῶτον βάθρον πρῶτον προεδρία ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ δικαστηρίῳ. Verba denique Hermippi quae laudantur a Scholiasta ad Arist. Av. 1556: οὐπὶ τῶν ξύλων, et ipsa fortasse alludunt ad spectatores ludorum, sed totus locus est corruptior quam quem testimonii gratia afferamus.

Schol. ad Ach. 29:

νοστῶν κάθηνται ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ ἐρχόμενος καὶ ἐπανερχόμενος.

Duo ultima verba expunxerim quae pessime cum ἀπλῶς congruunt, reponendumque pro ἐρχόμενος ἐρχομένου. cf. Schol. ad Ach. 86: ὅθεν καὶ παροιμία Ἄννος κρίβανον ἐπὶ τῶν καινόν τι ἐφευρηκότων.

Possis tamen etiam scribere: ἀντὶ τοῦ ἐρχόμενος.

Schol. ad Ach. 30:

τὸ δὲ σκορδινῶμαι ἀντὶ τοῦ κλῶμαι καὶ σπασμῷ

συνέχομαι. οἱ γὰρ ἀπὸ πληθώρας σκορδῶν ἐμοῦντες
διὰ τὴν δριμύτητα μᾶλλον σπῶνται. τὸ δὲ ἐμεῖν καὶ
τὸ ὀπωσοῦν κενοῦσθαι. Latet fortasse: οἱ γὰρ ἀπὸ
πληθώρας σκορδῶν γέμοντες (nisi mavis πονοῦντες,
κάμνοντες) διὰ τὴν δριμύτητα μᾶλλον σπῶνται <εἰς>
τό τε ἐμεῖν καὶ τὸ ὀπωσοῦν κενοῦσθαι. Cf. praeterea
Etymol. Magn. s. v. σκορδινᾶσθαι: σκορδινᾶσθαι τὸ
παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν μετὰ τοῦ χασμᾶσθαι
διακλώμενον λέγεται· γίνεται δὲ περὶ τοὺς ἐγειρομένους
ἐξ ὕπνου, ὅταν χασμῶδεις ὄντες ἐκτείνωσι τὰς χεῖρας
ὑπὲρ καὶ περὶ τοὺς ἄλλως πως βασανιζομένους καὶ
διαστρεφομένους τὰ μέλη· οἷον σκορδινᾶσθαι δινεῖσθαι
ἀπὸ κόρου ὕπνου ἢ τροφῆς. ἢ καρηδινᾶσθαι τὴν κεφαλὴν.
Ubi corrigas sodes: ἢ σκορδινᾶσθαι δινεῖσθαι ἀπὸ κόρου
<ἢ> ὕπνου ἢ τροφῆς, οἷον καρηδινᾶσθαι <δινεῖσθαι>
τὴν κεφαλὴν.

Schol. ad Ach. 31:

γράφω· ζωγραφεῖ ἐπὶ τῆς γῆς ξύων τῷ δακτύλῳ.
Exspectaverim βακτηρίῳ. Cf. Ach. 111:

ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς, πρὸς τουτοῦ, sc.
πρὸς τοῦ βακτηρίου τουτοῦ.

Schol. Rav. (alter Sch.) ad Ach. 32:

ἀποβλέπων εἰς τὸν ἄγρον· οἱ γὰρ (πολιορκούμενοι καὶ)
πολεμούμενοι αἰεὶ εἰς τὸν ἄγρον ἀποβλέπουσιν.

Reddas primo adnotatori: οἱ γὰρ πολιορκούμενοι
[καὶ πολεμούμενοι] αἰεὶ cett. Verba expuncta sine

dubio nugator quidam addidit, qui nimis bene meminerat Athenas tunc nondum a Lacedaemoniis obsessas fuisse. Luce clarius est nihil adnotationem illustrare nisi communem impatientiam eorum qui hostibus circumsedentibus ab agris intercludantur. Annis autem invasionibus Athenae tanquam obsesae erant. Cf. Schol. ad 198. Eadem hic notanda sunt quae scripsi supra (pag. 10) de scholio ad Ach. 6.

Schol. Rav. ad Ach. 34:

ἀνθρακας πρίω τοῦτο Ἀχαρνέων ἴδιον. οὗτοι δὲ πολυάνθρακες καὶ οὐ δεόμενοι παρ' ἄλλων πρίασθαι.

Immo: τοῦτο Ἀχαρνέων <οὐκ> ἴδιον. Cf. Ach. 36: *χωὶ πρίων ἀπῆν.* ibid 35: *οὐδ' ἤδει πρίω*, ubi Schol. explicat: *οὐδ' ἐγίνωσκε τὸ πρίω ῥῆμα.*

Schol. Rav. ad Ach. 36:

χωὶ πρίων ἀπῆν τοῦτο παιδία καλεῖται ἀπὸ γὰρ τοῦ πρίω ῥήματος ὄνομα τὸ πρίων.

RUTHERFORD: this is called a pun. „Hic appellatur lusus verborum.” Nusquam tamen, nisi fallor, invenis voc. *παιδία* hoc sensu praeditum, pro quo Graeci usurpant voc. *παρονομασία*, *παίγνιον* τῆς λέξεως. *Παιδία* valet Lat. iocum; neque verba quae insequuntur ad lusum verborum spectare videntur. Nescio an legendum sit: τοῦτο <ἐν> παιδίᾳ καλεῖται <ὁ πωλῶν>. Cf. Schol. Rav. ad Ach. 48: *ταῦτα λέγει ἐν παιδίᾳ*, c. a.

Schol. Rav. ad Ach. 44:

ὥς ἂν ἐντὸς ἤτε· εἴωθασιν οἱ Ἀθηναῖοι θύειν δέλφαινα
καὶ φαίνειν τὰς καθέδρας τῷ αἵματι αὐτοῦ εἰς τιμὴν
τῆς Δήμητρος, ἐπειδὴ τοὺς καρποὺς αὐτῆς βλάπτει. Tum
interstrepunt nonnulla posteriore manu interpolata
priorem adnotationem, quae deinde sic pergit: τὸ δὲ
θύμενον χοιρίδιον ἐπὶ καθάρσει τῶν τόπων κάθαρμα
ἐκαλεῖτο, ὃ δὲ περικαθαίρων καθαρτής. Expungenda
videntur verba ἐπὶ καθάρσει τῶν τόπων, mutandumque
περικαθαίρων in περιρραίνων.

Schol. Ven. ad Ach. 54:

οἱ τοξόται· εἰσὶ δὲ οἱ τοξόται δημόσιοι ὑπηρεταί,
Φύλακες τοῦ ἄστεος, τὸν ἄριθμόν χίλιοι, οἵτινες πρότερον
μὲν ᾤκουν τὴν ἀγορὰν μέσσην σκηνοποιοῦσάμενοι,
ὕστερον δὲ μετέβησαν εἰς Ἀρειον πάγον. Corrigendum:
σκηνοποιούμενοι.

Mihi quidem probabile videtur tentoria cotidie
mane solita esse amoveri.

Schol. ad Ach. 61 s. f.:

πρέσβεις δὲ οὗτοι εἰσὶν οἱ περὶ τὸν Μόρυχον ἐμπλησ-
θέντες τρυφῆς.

Quid sibi volunt haec verba? Morychus enim,
notissimus gulo et frigidus poëta tragicus, num-
quam quoad scimus ad regem Persarum legatus
missus est. Sed apparet eum fuisse inter Athenienses
qui Persarum mores et cultum imitabantur. Quid
autem magis verisimile quam legatos recens reduces

ex peregrinatione prodire exornatos muliebri mundo quo effeminati illi Athenis conspicuos semet ipsos reddere solebant? Latere igitur videtur: *πρέσβεις δὲ οὗτοι <πάρ>εσιν <ἐσκευασμένοι ὥσπερ> οἱ περὶ τὸν Μόρυχον*. Non satis mihi constat, utrum ante verba *ἐμπλησθέντες τρυφῆς* nonnulla exciderint an ad aliud lemma haec sint revocanda, e. g. ad insequens *ταῦτα*. Qui autem fuerint illi Morychi comites, dubium non est. Ut enim ubicumque terrarum ventris servitudo sodalitates constituere solet, sic etiam Morychus ample stipatus prodit. Cf. Suid. s. v. *Φασιανοί*:

ὁ δὲ Λεωγόρας τρυφερός τις. Πλάτων λέγει·
ὦ θεῖε Μόρυχε, τέως γὰρ εὐδαίμων ἔφυς,
καὶ Γλαυκέτης ἡ ψῆττα καὶ Λεωγόρας·
οἱ ζῆτε τερπνῶς, οὐδὲν ἐνδυμούμενοι.

Pac. 1008: Μορύχω, Τελέα, Γλαυκέτη, ἄλλοις
τένθαις πολλοῖς.

De cultu eius Persico cf. locum notissimum
Vesp. 1142: Μορύχου σάγματι, 1143, 1144:

Bdelyc. οὐκ (sc. Μορύχου σάγμα ἐστὶν) ἀλλ' ἐν
Ἐκβατάνοισι ταῦθ' ὑφαίνεται.

Philocl. ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ; cf.
Suid. s. v. Μόρυχος, Ach. 887 et Schol. ibid.,
Vesp. 506, ubi Schol. Ven. affert quaedam prorsus
corrupta quorum sensus me quidem fugit:

ζῆν βίον γενναῖον· πρὸς τοὺς ἀψευδεῖς ποιήσαντάς τι

τὸν Μόρυχον τῶν πολιτικῶν πεποίηκε πραγμάτων ἀγνοήσαντας ὅτι τρυφερὸς καὶ ἡδύβιος καμωδεῖται. ἢ καὶ νῦν ἐν εἰρωνείᾳ. Fortasse vero ex huiusmodi fere verbis sunt nata: πρὸς <ταῦτα> τοὺς εὐψευδεῖς (= ἀνοήτους? nisi mavis εὐήθεις) ποιῆσαι τι τὸν Μόρυχον τῶν πολιτικῶν <νομίζειν> πεποίηκε πραγμάτων, ἀγνοήσαντας ὅτι <ἀλλαχοῦ> τρυφερὸς καὶ ἡδύβιος καμωδεῖται, ὥς καὶ νῦν ἐν εἰρωνείᾳ.

I. e. Effecit poëta, ut nonnulli creduli, haec verba (ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος) spectantes, stulte existiment Morychum aliquatenus bene meruisse de re publica, obliti eundem Morychum alibi illudi a comico utpote luxuriosam et prodigam vitam degentem. Ut etiam hic fit ironice.

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 63:

καὶ τοῖς ταῦσι τοῖς κόλποις τοῖς πεποικιλμένοις ἐπεὶ ὁ ταῶς ποικίλος, (ἢ ὅτι πορφύρας ἔχουσι καὶ τιάρας ὡς αὐτὸς Φησιν. τιάραι δὲ εἰσι περιεφαλαῖαι Περσικαὶ ταῶνος πτερὰ ἔχουσιν). ἢ ὅτι ἤκοντες ἀπὸ Περσίδος ταῶς ἔχοντες ἐληλύθασιν.

Quae affert alter Schol. non huc pertinere probant verba ὡς αὐτὸς Φησιν, sed undevīs descripta esse. Etiam Schol. Rav. prorsus errare vir clarissimus VAN LEEUWEN, in editione sua Acharn. Lugd. Bat. 1885, pag. 34, multis argumentis demonstravit:

„De pauw, uit Indië afkomstig, is eerst in de

vijfde eeuw bij de Grieken bekend geworden. Aanvankelijk slechts als heilige vogel op Samos in den tempel van Hera gekweekt en vereerd, werd zij in den tijd van Perikles — waarschijnlijk na afloop van den Samischen oorlog in 440 — naar Athene overgebracht en daar als een wonder aangestaard. Een van Perikles' vrienden, Pylilampes kweekte de prachtige dieren in zijn volière, etc... Dat het Perzische gezantschap levende pauwen bij zich zou hebben of kleederen zou dragen met pauweveeren of afbeeldingen van pauwen versierd, is niet aan te nemen, te minder daar de pauw geen Perzische vogel is. Veeleer is ταῖς hier = pronkers, bluffers, Strattis 27 πολλῶν Φλυάρων καὶ ταῶν ἀντάξια. Vermoedelijk echter wordt op Pylilampes gezinspeeld; althans deze is gezant in Perzië geweest (Plato Charm. 158 A), en zijn zoon Demos kreeg later een gouden beker van den koning ten geschenke (Lys. 19, 25)."

Non modo verisimile mihi videtur ad Pylilampen poëtam alludere, sed et ipsum Pylilampen pavonem in Graeciam importavisse, legatum a rege Persarum rara ave donatum. Nam si pavones Athenas venissent post bellum Samium, non esset causa cur per tantum tempus (ἔτη πλέον ἢ τριάκοντα Antiph. ap. Ath. 397 D.) huius unius viri fuissent nec tanti veniissent. Quo etiam modo aves deae consecratae in aedibus invenirentur viri qui nullas partes in

hoc bello egit? Quamquam non Persica est avis, tamen satis probabile est per Persas ad Graecos pervenisse non modo Pylilampis pavones, sed etiam eos qui Sami in aede Iunonis alebantur. Praeterea notandum est Dicaeopolim haec non dicere de legatis qui in scenam prodeunt. Nam exclamatio βαβαιᾶξ, ὠκβάτανα, τοῦ σχήματος (64) ostendit eum hoc ipso temporis momento primum eos adspicere, neque de Pseudartaba dicere poterat πρέσβεσι, omisso articulo. Igitur sic verterim ἄχθομαι ἐγὼ πρέσβεσι καὶ τοῖς ταῦσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν: „succenseo ego legatis et pavonibus et vanis verbis eorum, i. e. succenseo legatis qui a Persis nil reportent nisi pavones et vana verba.” Quibus verbis Pylilampen illudit antequam Pseudartaban c. s. vidit.

Multis annis demum post Pylilampen et filium eius Demum sub medium quartum saeculum a Cn., cum Graeci cultum deorum negligere inciperent, pavones a Samiis exportati esse videntur et ex eo tempore ex raris creberrimi facti. Ad quam rem spectant verba Menodoti Samii rerum scriptoris (Ol. 104, cf. Diodor. XXIV, 4) apud Athen. XIV, 655 A: οἱ τοὶ ἱεροὶ εἰσι τῆς Ἡράς. καὶ μὴποτε πρῶτιστοι καὶ ἐτράφησαν ἐν Σάμῳ καὶ ἐντεῦθεν εἰς τοὺς ἔξω τόπους διεδόθησαν. Testimonio sint quae ibidem laudantur ex Antiphonte poëta mediae comediae (Ol. 98), quae tunc pavones nondum pervulgatos fuisse indicant:

ἐν Ἡλίου μὲν Φασι γίνεσθαι πόλει
 Φοίνικας, ἐν Ἀθήναις δὲ γλαῦκας. ἡ Κύπρος
 ἔχει πελείας διαφόρους· ἡ δ' ἐν Σάμῳ
 Ἦρα τὸ χρυσοῦν, Φασίν, ὀρνίθων γένος,
 τοὺς καλλιμόρφους καὶ περιβλέπτους ταῶς.

Eiusdem tamen poëtae temporibus apparet pervulgationem illam inchoasse, cf. *ibid.*:

τῶν ταῶν μὲν ὥς ἅπαξ τις ζεύγος ἤγαγ' ἐν μόνον,
 σπάνιον ὅν τὸ χρῆμα, πλείους εἰσὶ νῦν τῶν ὀρνύγων.
 χρηστὸν ἀνθρώπων δ' ἔάν τις ἓνα μόνον ζητῶν ἴδῃ,
 ὄψεται ἐκ τούτου πονηροῦς πέντε παῖδας γεγονότας.

Comparatio monstrat de recentissimis rebus agi, tanquam si poëta exemplum ob oculos habuerit viri qui magno pretio binos pavones emptos lucri causa ad parandum conclusisset, sed deinde deceptus esset cum repentina copia pavonum vilissimos eos reddidisset.

Schol. ad Ach. 68:

διὰ τῶν Καῦστρίων· Καῦστριος ποταμὸς τῆς Λυδίας
 περὶ Μίλητον, (πλησίον Λυδίας), παρ' ᾧ καὶ ὁ Ἀσιος
 λειμῶν cett.

Verba πλησίον Λυδίας quae in omnibus Mss. inveniuntur praeter Rav. nescio an corrupta sint ex πλησίον Νύσης transportandis post παρ' ᾧ. Cf. Strab. 650, Lib. XIV cap. 1, § 45: ἀπὸ δὲ τριάκοντα σταδίων τῆς Νύσης ὑπερβᾶσι Τμῶλον τὸ ὄρος τὴν Μεσωγίδα

ἐπὶ τὰ πρὸς τὸν νότον μέρη καλεῖται τόπος Λειμῶν, εἰς
ὃν ἐξοδεύουσι πανηγυριοῦντες Νυσσεῖς τε καὶ οἱ κύκλω
πάντες· τοῦτον δὲ τὸν λειμῶνα ὀνομάζειν τὸν
ποιητὴν φασιν, ὅταν Φῆ, Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, δεικ-
νύντες Καῦστρίου καὶ Ἀσίου τινὸς ἡρώον καὶ τὸν Κᾶυστρον
πλησίον ἀπορρέοντα.

Schol. Rav. ad Ach. 71:

σφόδρα γὰρ ἐσφζόμην· ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπήντησεν
ἀγαννακτῶν, εἰ γὰρ ὑμεῖς ἀπόλλυσθε οὕτω διάγοντες,
ἐσφζόμην ἄρα ἐγὼ πολιορκούμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων,
κατακείμενος καὶ καθεύδων ἐν τῷ τείχει ἐπὶ
Φρυγάνων καὶ καλάμης καὶ συρφετῶν· τὸ οὖν ἐσφζόμην
ἐν εἰρωνείᾳ λέγει.

Requiritur ἀπάλλυσθε, cf. Plat. R. P. 408 C.: εἰ
μὲν Θεοῦ ἦν, οὐκ ἦν, Φήσομεν, αἰσχροκερδής, εἰ δὲ
αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν Θεός. Nostrates: „indien het
waar is, dat hij de zoon van een god was.” Cf.
praeterea Demosth. 298, 20.

κατακείμενος, ex textu huc receptum, videtur
removisse verba per quae explicabatur, forsitan
καθεστηκώς φύλαξ καὶ καθεύδων cett.

Schol. ad Ach. 78:

καταφαγεῖν· ἐμφαντικῶς ἢ κατὰ ὥσπερ καὶ τὸ ἐμ-
φαγεῖν (ὥσπερ καὶ ἡ ἐν ἐν τῷ ἐμφαγεῖν?).

Acharn. 78 mss. exhibent: τοὺς πλεῖστα δυναμένους
καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν, versum metrico vitio labo-

rantem. Complures editores omittunt *κατα*-, quamquam verbum *καταφαγεῖν* a Schol. confirmatur; τοὺς πλεῖστα δυνατοὺς καταΦ. τ. κ. π. Elmsl. Herm. Hanov.; τοὺς πλεῖστ' ἐθέλοντας καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν coniecit Bergk. Quid si poeta scripsit τοὺς πλεῖστα δεινοὺς καταφαγεῖν τε καὶ πιεῖν, et δεινοὺς mutatum est in superscriptum *δυναμένους*?

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 82:

ἐπὶ χρυσῶν ὄρων· παρόσον ἰστόρηται ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεζόμενος <χρηματίζειν Meiners> ἔπαιξεν εἰπὼν ἐπὶ χρυσῶν ὄρων· ὄρος δὲ ἢ ἀμῖς. (RUTHERFORD: The defense of ὄρος ὄρον or ὄρος ὄρον in the sense of ἀμῖς is lost.) ἐπὶ χρυσῶν ὄρων· διὰ τὰ ἐν τῇ Περσίδι χρυσοῦ μέταλλα. (. ὅθεν ἰστοροῦσι τὸν Ξέρξην ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεύδειν, ὅτε κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐστράτευσεν.) In utraque annotatione insertum velim post πλάτανον <καὶ ἄμπελον>, cf. Herod. VII, 27 (ed. van Herw.): ὁ βασιλεῦς, οὗτός ἐστι ὃς τοι τὸν πατέρα [Δαίρειον] ἐδωρήσατο τῇ <τε> πλατανίστῃ τῇ χρυσῇ καὶ τῇ ἄμπελῳ. Athen. XII, 539 d: τὰς δὲ χρυσᾶς πλατάνους (τὴν δὲ χρυσῆν πλάτανον;) καὶ τὴν χρυσῆν ἄμπελον ὅφ' ἣν οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρημάτιζον πολλὰ καὶ κατὰ μῆκος cett. Alter Schol. ex Rav. corrigendus videtur:

παρόσον ἰστοροῦσι τὸν Ξέρξην ὑπὸ χρυσῆν πλάτανον καθεζόμενον ὁδεύειν (pro καθεύδειν), ὅτε κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐστράτευσεν, κτῆ.

Operae pretium est paullisper morari in vss. Ach. 95—97, quorum interpretatio viros doctos iamdudum vexavit nec mihi dilucidi sunt. BLAYDES edidit:

πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπε, ναύφαρκτον βλέπεις.
ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
ἄσσωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.

VAN LEEUWEN recte autumat locutionem πρὸς τῶν θεῶν semper sive quaestionem sive iussum introducere. Unde suspicor post verba πρὸς τῶν θεῶν ellipsin esse sumendam ceteraque ita scribenda:

πρὸς τῶν θεῶν, ἄνθρωπε — ναύφαρκτον βλέπεις.
ἢ (Lat. an) περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
ἄσσωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω;

Ellipsis supplenda sit: μὴ προσίτω, μὴ προσέλθης. Sic sensus quidem loci oppido planus redditur. Nempe incedit legatus exornatus imagine magni oculi tamquam larva qua totum os obtegitur. Cf. Schol. Rav. ἔξειτι τερατώδης τις γελοῖως ἐσκευασμένος καὶ ὀφθαλμὸν ἔχων ἕνα ἐπὶ παντὸς τοῦ προσώπου. Alter Schol.: ἐσκευασμένος δὲ ἦν ὁ Πέρσης δέρμα (δερμάτινον ὄμμα?) καθεύμενον εἰς τόπον τοῦ τε πώγωνος καὶ τοῦ στόματος ὡς ἂν προσώπειον. Idem habet male adscripta ad vs. 97 ἄσσωμα ὡς δέρματος ἐξηρτημένου τοῦ μύστακος [αὐτοῦ] καὶ τῆς ῥινὸς καὶ οὕτως ἐσκευασμένου <αὐτοῦ> γέλωτος χάριν. Idem in

initio: ἐξεπίτηδες μέγαν ὀφθαλμὸν ἐσκεύασται ἔχων ὁ πρεσβευτής. Hic oculus statim Dicaeopolidi navem in memoriam revocat. Nam pernotum est Graecas naves in proris habere ὀφθαλμοὺς pictos, in quibus navis nomen inscribebatur. Cf. Poll. *περὶ μερῶν νεώς*, I, 86: τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ προὔχον ἀκροστόλιον ἢ πτυχίς ὀνομάζεται καὶ ὀφθαλμός, ὅπου καὶ τοῦνομα τῆς νεώς ἐπιγράφουσι, Boeckh *Urk.* pg. 102, *Urk.* II *Inscr.* 68, 75, *Schol.* in *Apoll. Rhod.* I, 1089 qui exhibet πτύχη. Valde verisimile etiam videtur nomen legati, sive Ψευδαρτάβας sive ὁ βασιλέως ὀφθαλμός, in oculo ficto inscriptum fuisse. Tum Dicaeopolis notato superbo incessu Persae rogat num, circumnavigans promontorium, prospiciat locum securum quo cursum flectat. Cf. *Schol. Rav.*: ἐπειδὴ δεδοικότες οἱ ἐμπλέοντες, ὅταν ᾧσι πλησίον τῆς γῆς, ἡρέμα καὶ ἐπιστημόνως ἰθύνουσι, μὴ προσπταίωσι τῇ γῇ. *Alter Schol.*: τηνικαῦτα γὰρ μάλιστα εἰώθασι προορᾶν καὶ φυλάττειν τὴν ναῦν ὁπόταν ἄκραν τινὰ κάμπτωσι. Denique perficit Dicaeopolis comicam comparationem obscenum in modum coniciens eum ut navem habere in inferiore parte alicubi oculum, i. e. foramen per quod remus traiciatur, rogatque num loro apte munitum sit, mores exoletos ei opprobrans. Cf. *Schol.*: ἐπειδὴ μεγάλοι ταῖς τριήρεσι ὀφθαλμοὶ γίνονται, δι' ὧν τὰς κώπας ἐμβάλλοντες ἐκωπηλάτουν. ἐφράττοντο δὲ καὶ δερματίνοις τροποῖς πρὸς τὸ μὴ τρίβεσθαι τὰ σανδινώματα. *Schol. Rav.*: κώπης δὲ ὀφθαλμός τὸ τρῆμά ἐστιν.

Notandum igitur de duobus diversis oculis agi, satisque liquet quo modo permixtae et contaminatae annotationes sint ordinandae.

Schol. Rav. ad Ach. 111:

ἄγε δὴ σὺ Φράσον ἐμοὶ πρὸς τουτονί· ἀντὶ τοῦ πρὸς ἐμαυτόν. Immo ἔμ' αὐτόν. Cf. Plat. Apol. 23 A: οἴονται γὰρ με ἐκάστοτε οἱ παρόντες ταῦτα αὐτόν εἶναι σοφόν, ἃ ἂν ἄλλον ἐξελέχξω. Lys. 1, 4: καὶ ὕβρισεν ἐμὲ αὐτόν.

Idem ibidem: ὥς μὴ συνιέντος δὲ αὐτοῦ δείκνυσι τῷ δακτύλῳ ἐμοὶ λέγων καὶ τουτονί. Vix male correxeris: ὥς μὴ συνιέντος δὲ αὐτοῦ <τὸ ἐμοὶ> δείκνυσι τῷ δακτύλῳ λέγων πρὸς τουτονί.

Schol. ad Ach. 112:

ἵνα μὴ σε βάψω βάμμα Σαρδιανικόν· ἀντὶ τοῦ ἐρυθρόν, Φοινικοῦν Excidit ποιήσω, quod suppleas. Cf. Schol. Rav. ibidem: ἵνα μὴ σε ἐρυθρόν ποιήσω.

Schol. Rav. ibid.:

ἵνα μὴ σε ἐρυθρόν ποιήσω τῷ βάμματι μαστίξας. RUTHERFORD, cum uno codice Suidae, s. v. βάμμα Σαρδιανικόν, edidit: τῷ αἵματι. Equidem praetulerim: <ὥσει> τῷ βάμματι.

Schol. Rav. ad Ach. 115:

Ἑλληνικὸν γ' ἐπένευσαν τοῦτο εἶπεν, ὡς διαφέροντος καὶ τοῦ νεύματος τοῦ Ἑλληνικοῦ. ἐπένευσε δὲ μετὰ τὸ περιάγειν τὴν κεφαλὴν.

Annotator scripserat: ἐπένευσε δὲ <ἐνευσε> μετὰ τὸ περιάγειν τὴν κεφαλὴν. Quo sensu tamen verbum ἐπινεύειν nusquam legitur; semper valet Lat. adnuere.

Schol. Rav. ad Ach. 118:

ἐγὼ δ' ὅς ἐστι τὸ ἐγὼ δα ἀντὶ τοῦ ἐγὼ οἶδα. οὗτος δὲ ὁ Κλεισθένης ἀεὶ τὸ γένειον ἐξυρᾶτο ἐπὶ τὸ ἀεὶ φαίνεσθαι νέος. διὸ εὐνούχῳ αὐτὸν εἰκάζει.

Praetulerim ἐπὶ τῷ, cf. Schol. Rav. ad Ach. 84: ἐπὶ τῷ τότε ἐξελθεῖν. Alii mss.: πρὸς τὸ, Suidas s.v. Κλεισθένης: διὰ τὸ.

Schol. Rav. ad Ach. 122:

οὗ δήπου Στράτων καὶ οὗτος κωμῶδεῖται ὡς λαβόμενος τῷ γενεῖῳ καὶ λεαίνων τὸ σῶμα ὡς Κλεισθένης. ὡς Φησιν αὐτὸς Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Ὀλκάσι παῖδες ἀγένοιοι Στράτων.

Inserenda videntur inter ἀγένοιοι et Στράτων verba Κλεισθένης τε καὶ, quod nuper vidi iam BLAYDESIUM post Fritzschiū proposuisse. RUTHERFORD hiatus signum ponit post Στράτων, BERGK coniecit Στράτων <καὶ Κλεισθένης>. De his duobus cinaedis consociatis cf. praeter hos locos Equ. 1370: ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων; Vide praeterea de Clisthene: Lys. 621, 1092; Av. 831; Nub. 355;

Ran. 48; Vesp. 1187; Thesm. 235. Schol. ad Thesm. 235: διαβάλλει τοῦτον ὥς <ἀεὶ> ξυρούμενον, cf. Suid. s. v. Κλεισθένης. Schol. ad Vesp. 1187: ὥς ξυνεθεώρεις· ἐμφαίνει μὲν ὥς περὶ γενναίων τινῶν καὶ λαμπρῶν. Ἀνδροκλέα δὲ Κρατῖνος Σεριφίοις Φησὶ δοῦλον καὶ πτωχόν, ἐν δὲ Ὠραῖς ἡταιρηκότα Ἀριστοφάνη τὸν αὐτόν· Τηλεκλείδης δὲ ἐν Ἡσιόδοις καὶ Ἐκφαντίδης <ἐν...> βαλλαντιοτόμον. ὁ δὲ Κλεισθένης ἐπὶ μαλακίᾳ γνωριμώτατος. ἕτερος δὲ γενναῖος ἢ λαμπρὸς Κλεισθένης οὐ πάνυ. (οὐδέτερος δὲ γενναῖος ἢ λαμπρὸς πάνυ?). Schol. Rav. ad Ran. 48: ἐπεβάτευον Κλεισθένεις· παύει. λέγεται γὰρ καὶ ἐπὶ νεῶς τὸ ἐπεβάτευον καὶ ἐπὶ συνουσίας κατὰ μεταφορὰν τῶν ἀλόγων ζώων, ἃ ἐπιβαίνοντα συνουσιάζει. Schol. Rav. ibidem: τὸν Κλεισθένην καὶ ἐπὶ τοῦ πασχητιᾶν κωμωδοῦσιν. <...> ἐμφαίνει οὖν ὅτι εἰ κατὰ στρατείαν ἀπεδήμουν, μετὰ Κλεισθένοὺς ἂν ἐστρατευσάμην. καὶ <νῦν> τὸ ἐπεβάτευον ἐκείνῳ, κακεμφάτως. ἐστρατήγησε δὲ νεωστὶ καὶ ἐνίκησεν οὗτος. Lacunam statui post κωμωδοῦσιν et mox <νῦν> inserui, quia excidisse videtur alius quidam locus comici ignotus, quod sciam, quo glossator illustret τὸ πασχητιᾶν et explicatio tantum verbis insequentibus servatur.

Non video causam cur cum viro clarissimo J. VAN LEEUWEN Jf. explicationem verbi ἐπεβάτευον in suspicionem traham. Cf. Ran. ed. VAN LEEUWEN annot. ad vs. 48. Herculem, ut omnes spectatores, iam ab initio obscenum in modum narrationem

cepisse probat quaestio σφώ; (vs. 51): „Vosne ambo?“ Quae sub finem Hercules rogat: ξυνεγένου τῷ Κλεισθένει; interpretanda videntur: „Qui fieri potest ut alius viri amore adhuc inflammatus sis, qui tantam voluptatem e Clisthenis coitu percepisti?“ Si comicus sub finem demum ad vitium muliebri Clisthenis alludere voluisset, vox συγγίγνεσθαι nimis esset languida pro ingenio Aristophanis, quippe qui nusquam, quod sciam, a salibus obscenis abhorreat; nec tam obsoletum iocum nisi nova imagine conditum spectatoribus apponere poterat. Praeterea dubium est, num minus delinquatur sublato ioco, quo obscœna unice excusentur.

Schol. Rav. ad Ach. 127:

οὐδέποτε γ' ἴσχει Θύρα παροιμία ἐπὶ τῶν πολλοῦς ξένους ἀποδεχομένων.

Corrigendum videtur ὑποδεχομένων, quod mutes etiam apud Suidam s. v. ἴσχει. Cf. Greg. Cypr. IV 76 M: οὐδέποτε ἴσχει ἢ Θύρα ἐπὶ τῶν πάντας ὑποδεχομένων καὶ ξενίζόντων. Schol. ad Ach. 977: ἐσωματοποίησε τὸν πόλεμον διὸ ἔφη, οὐχ ὑποδέξομαι αὐτὸν ὥσαντι ἄνθρωπον.

Schol. ibidem:

λέγει δὲ περὶ τῶν πρυτάνεων, διότι αὐτὸν μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατεύμενον καὶ πονοῦντα οὐ δέχονται, τοὺς δὲ πρέσβεις ξένους ὄντας καὶ ξενίζουσιν ἐν αὐτῷ.

Verba ἐν αὐτῷ probant glossatorem in praegressis mentionem fecisse prytanei. Itaque inseras post οὐ δέχονται verba omissa ἐς τὸ πρυτανεῖον.

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 145:

ὁ δ' υἱὸς ὃν Ἀθηναῖον τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, (τοῦ πατρὸς στρατιὰν αὐτοῖς παραπέμποντος. ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης. ἔνιοι δὲ φασιν ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει, σύμμαχος Ἀθηναίοις. μέμνηται Θουκυδίδης [II, 29, 67], προστίθῃσι δὲ καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως „καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον.”

Mirum in modum tria nomina eiusdem Sitalcae filii traduntur, Teres, Sitalces, Sadocus. Nec verba σύμμαχος Ἀθηναίοις ad filium Sitalcae spectare possunt, quem nusquam legimus socium Atheniensibus fuisse. Collato tamen loco Thucydidis vix dubitare licet quo modo haec in integrum restituenda sint.

Thucyd. II 29, 4: Τήρης δὲ . . . βασιλεὺς πρῶτος ἐν κράτει Ὀδρυσῶν ἐγένετο. οὗ δὲ ὄντα τὸν Σιτάλκην οἱ Ἀθηναῖοι ξύμμαχον ἐποίησαντο, βουλόμενοι σφίσι τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία καὶ Περδίκκην ξυνελεῖν αὐτόν. ἐλθὼν τε ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Νυμφόδωρος τήν τε τοῦ Σιτάλκου ξυμμαχίαν ἐποίησε καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον, τὸν τε ἐπὶ Θράκης πόλεμον ὑπεδέχετο καταλύσειν, cett.

Igitur corrigas: ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρεω. ἔνιοι δὲ φασιν ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκης σύμμαχος Ἀθηναίοις. μέμνηται Θουκυδίδης, προστίθῃσι δὲ καὶ τὸ

ὄνομα <τοῦ παιδὸς> λέγων οὕτως „καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον.”

I. e. Qui pater dicebatur esse filius Terae. Sunt tamen qui autument Sitalcem qui fuit Atheniensium socius fuisse eiusdem nominis ac patrem suum. Thucydides eum memorat additque etiam filii nomen: „et Sadocum filium eius civem Atheniensem”. Sic omnia congruunt cum verbis Thucydidis, quem ipse annotator laudat.

Schol. ad Ach. 146:

ἦρα Φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων· χαριέντως ὡς ἐξαπατωμένων τῶν Ἀθηναίων. λέγει δὲ νῦν περὶ Ἀπατουρίων, ἑορτῆς ἐπισήμου δημοτελοῦς, ἀγομένης παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ τὸν Πυανεψιδῶνα μῆνα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν πρώτην δόρπειαν, ἐπειδὴ Φράτορες ὀφίᾳς συνελθόντες εὐωχοῦντο· τὴν δὲ δευτέραν ἀναρρυσιν, ἀπὸ τοῦ ἀναρρύειν, τοῦ θύειν· ἔθυσεν δὲ Διὶ Φρατρίῳ καὶ Ἀθηνᾷ. τὴν δὲ τρίτην κουρεῶτιν, ἀπὸ τοῦ τοὺς κούρους καὶ τὰς κόρας ἐγγράφειν εἰς τὰς Φρατρίδας· ἐν ἣ ἐγράφη ἐν τῇ πολιτείᾳ ὁ υἱὸς Σιτάλκους. ἡ δὲ αἰτία <ἀπάτη>. πόλεμος <γὰρ> ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν (Μελαινῶν praefert Holstenius ad Steph. Byzant. v. Μελαινεῖς, cf. Michael. Apostol. III, 74. Nomen autem Μελαινῶν nescio an fictum sit ex similitudine nominum Melanthi, Dionysi Melanaegidis. Verisimile est pugnam fuisse de Oropo,

cf. Strab. C 65, 66, C 399: Ὠρωπὸς δ' ἐν ἀμφισβητή-
 σίμῳ γεγένηται πολλάκις Ἰδρυται γὰρ ἐν μεθορίῳ τῆς
 τε Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας. Idem memorat pugnam
 Melanthi et Xanthi non addita causa belli, C 393),
 ὃ ἦν χωρίον ἐν μεθορίῳ. Ξάνθος δὲ Βοιωτὸς προεκαλέσατο
 τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. οὐ δεξαμένου δὲ,
 Μέλανθος ἐπιδημῶν, Μεσσήνιος τὸ γένος ἀπὸ Περικλυμένου
 τοῦ Νηλέως, ὑπέστη ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. μονομαχοῦντων
 δὲ, ἐΦάνη τῷ Μελάνθῳ τις ὀπισθεν τοῦ Ξάνθου, τραγῆν,
 τουτέστιν αἰγίδα μέλαιναν, ἐνημμένος. ἔφη οὖν ἀδικεῖν
 αὐτὸν δεῦτερον ἦκοντα. ὃ δὲ ἐπεστράφη. ὃ δὲ παίσας
 ἀποκτείνει αὐτόν. ἐκ δὲ τούτου ἢ τε ἑορτὴ Ἀπατούρια
 καὶ Διονύσου μελαναἰγίδος βωμὸν ἐδώκησαντο (Suid.
 male ἐδομήσαντο, Graecum est δωμάω, sed οἰκοδομέω,
 cf. νωμάω, οἰκονομέω).

Eadem fere tradit Suidas s. v. Ἀπατούρια, ubi
 etiam voc. ἀπάτη eodem loco inseras. Aliquatenus
 dissimilia leguntur apud Schol. ad Pac. 890, ubi in
 verbis Μελάνθιος δὲ τις Ἀρκὰς τὸ γένος, ἐν Ἀττικῇ ὦν
 καὶ οἰκῶν extrema mutanda videntur in ἐν Ἀττικῇ δὲ
 κατοικῶν. Dein plura emendanda occurrunt in anno-
 tatione Etymol. M. ad voc. Ἀπατούρια· Ἀπατήνωρ,
 οὐχ ὁ Διόνυσος ἀλλ' ὁ Ζεὺς. Καὶ ἀπατούρια, ἑορτὴ
 ἐπιτελουμένη τῷ Διονύσῳ τῷ Πυανεψιδῶνι ἢ ἐπειδὴ ἐν
 ταύτῃ τῇ ἑορτῇ τοὺς γεννωμένους (lege γεγενημένους)
 ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ παῖδας τότε ἐνέγραφον ὀμνύντες
 οἱ πατέρες, ἢ μὴν Ἀθηναίους ἐξ αὐτῶν Ἀθηναίων
 ἐδόκουν τε οἱ παῖδες, πρὸ τούτου ἀπάτορες ὄντες, τότε

πατέρας ἔχειν (lege σχεῖν). ἢ ἀπὸ τῆς ἀπάτης·
 Ξάνθος <γὰρ> βασιλεὺς ὢν τῶν Βοιωτῶν προσεκαλέσατο
 (legas προσεκαλέσατο) πρὸς μονομαχίαν Θυμοίτην
 τὸν τῶν Ἀθηναίων βασιλέα περὶ τῆς χώρας. Καὶ ὁ μὲν
 Θυμοίτης ἀνεδειλίχσε (ἀπεδειλίχσε corrigendum esse
 me admonet Herwerdenus), Μελάνθιος δὲ, παρόντων
 Ἀθηναίων (παρὼν μετὰ τῶν Ἀθηναίων?), ὑπέστη τὴν
 μονομαχίαν καὶ συνιόντων, εὗξατο, εἰ ἀπατήσει τὸν
 Ξάνθον (εἰ ἀναιρήσει τὸν Ξ.?), θῦσαι τῷ Διόνυσῳ.
 Φανῆναι (mutes: παραστῆναι coll. Schol. Ven.
 ad Pac. 890 s. f.: τινὲς δὲ Φασι τὸν Διόνυσον παρα-
 στῆναι τῷ Ξάνθῳ σὺν ἀγροικικῷ σχήματι, ὃν Θεαστά-
 μενος Μελάνθιος τὰ εἰρημένα διεπράξατο) δὲ <Φασι>
 τὸν Διόνυσον τῷ Ξάνθῳ αἰγέαν ἐνειμένον (ἐνημμένον
 corrigit Herwerdenus) μέλαιναν καὶ τὸν Μελάνθιον
 εἶπεῖν ὡς οὐ μόνος ἀλλὰ δεύτερος εἶ. Ἐπιστραφέντος δὲ
 ἐκείνου τὸν μὲν Θεὸν ἀφανῆ γενέσθαι, τὸν δὲ Μελάνθιον
 παῖσαι καὶ ἀποκτεῖναι τὸν Ξάνθον. Νικήσαντες οὖν
 Ἀθηναῖοι Ἀπατήνορα μὲν Δία προσηγόρευσαν, Ἀπα-
 τούρια δὲ ἑορτὴν τῷ Διόνυσῳ.

Schol. Rav. ad Ach. 150:

ὅσον τὸ χρῆμα ὡς πολλῶν ὄντων [παρνόπων ἐν τῇ
 Ἀττικῇ]. Secludenda sunt ultima, cf. Suid. s. v.
 πάρνοφα (sic) τὸ πλῆθος σημαίνει τῆς στρατίας.
 RUTHERFORD ad aliud trahit lemma, ad Ach. 152
 sc.: κάκιστ' ἀπολοίμην εἴ τι τούτων πείθομαι | ὢν εἶπας
 ἐνταυθὶ σύ, πλὴν τῶν παρνόπων, ubi planum est

poëtam dicere: apparebit eos nihil nisi locustas esse, i. e. malum extremum, quippe quae omnia ex agris comedere soleant.

Schol. ibidem:

εἰπὶ δὲ οὗτοι ἀπτέλαβει Ἀπτικοὶ <οἱ> πάρνοπες. I. e. „illi πάρνοπες sunt genus Atticum locustarum.” Scribunt alii ἀπτέλεβος, e. g. Suid. s. v.

Schol. Rav. ad Ach. 154:

τοῦτο μὲν γ' ἤδη σαφές· τοῦτο ψεύδεται, ὡς ἀσθενῶν ἢ ὀλίγων ὄντων. Mutes: ὅτι ψεύδεται, ὡς ἀσθενῶν καὶ ὀλίγων ὄντων. RUTHERFORD: <ἀντὶ τοῦ> ψεύδεται.

Schol. Rav. ad Ach. 158:

ἀποτεθρίακε· κυρίως δὲ ἀπεφύλλισε συκᾶς. Θρία γὰρ τὰ φύλλα τῆς συκῆς. Expungas συκᾶς. Cf. Schol. ad Ach. 1101, Ran. 134, Equ. 954. Fuit enim θρίον cibi cuiusdam genus confectum in foliis ficus, quibus antequam edebant, denudabatur. Maior igitur annotationis pars excidisse videtur.

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 160:

πέλτη γὰρ ἀσπίς μικρὰ (μὴ ἔχουσα ἱμάντα.)

Haereo in verbo ἱμάντα. Fortasse latet ἵτυν ἢ ἄντυγα. Cf. Herod. VII, 89: ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἵτους οὐκ ἐχούσας εἶχον καὶ ἀκόντια. Suid. s. v. πέλτον· ἀσπίς ἵτυν μὴ ἔχουσα.

Schol. Rav. ad Ach. 163:

οἷμοι τάλας· δεῖ νοεῖν ὅτι ἐκ τῶν ἄγρων ἔρχεται
ὁ Δικαιοπόλις ἔχων φορτίον σκοροδῶν. *Corrigas* ἐκ τῆς
ἀγορᾶς. De articulo cf. Schol. ad Ach. 54: οἷτινες
πρότερον μὲν ᾤκουν τὴν ἀγορὰν μέσσην cett.

Dicaeopolis enim, antequam in Pycnem se contulit,
ex foro fasciculum allii emerat, ut secum domum
apportaret moretumque sibi ex eo conficeret. Nam
in ipsa urbe pro tempore habitabat atque omnia
quae antea ex agro suo petere solebat nunc emenda
erant. Ach. 28: ἐγὼ δ' αἰεὶ πρῶτιστος εἰς ἐκκλησίαν /
νοστῶν κάθημαι, 33: στρυγῶν μὲν ἄστν, τὸν δ' ἐμὸν
δῆμον ποθῶν, / ὅς οὐδεπώποτ' εἶπεν, „ἄνθρακας πρίω,” /
οὐκ ὄξος, οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ἥδει „πρίω,” / ἀλλ' αὐτὸς
ἔφερε πάντα..., 174: οἷμοι τάλας, μυττωτὸν ὅσον
ἀπώλεσα. Possis etiam: ἐκ τῶν λαχάνων.

Schol. Rav. ad Ach. 171:

διοσημί' ἐστὶ παρεφυλάττοντο οἱ Ἀθηναῖοι τὰς τοῦ
Διὸς ἡμέρας (*corrigas* e Suid. s. v. τὰς διοσημίας)
καὶ διέλυον τὰς ἐκκλησίας διοσημίας γενομένης ἢ ἄλλο
τι μέλλοντες ἀνύειν <ἀνέβαλλοντο>. Cf. Suid. s. v.
διοσημία' ἐπὶ τῶν ἀναβαλλομένων. Non satis liquet
quare RUTHERFORD lacunam statuatur inter γενομένης
et ἢ ἄλλο, vertaturque: „and when such a sign occurred
they would break up the meetings of the popular
assembly, if they were on the point of executing
<.....> or anything else.’ Satis enim constat
semper et statim comitia dimitti hoc ostento, ac si

nondum sciremus, hic ipse locus Aristophanis plane affirmaret.

Schol. Rav. ad Ach. 181:

σφενδάμνιναι: ἰσχυροί. τοιοῦτον γὰρ τὸ τῆς σφενδάμνου ξύλον. Tum pergit: σφενδάμνιναι ἀντὶ τοῦ σφενδο-
νῆται. Fortasse corruptum ex σφενδαμνώδεις.
„Acerni” pro „aceris ligno similibus.”

Quamquam enim voc. σφενδαμνώδεις nusquam traditur, hic tamen iure, me iudice, ab annotatore ad lemma interpretandum fingi poterat. Cf. πρίνινον ἤθος, Vesp. 877; πρινώδη θυμόν, Vesp. 383.

Schol. ad Ach. 190:

ῥέουσι πίττης· ἐστὶ γὰρ πισσίζων οἶνος. Immo <δ> οἶνος.

Schol. ad Ach. 193:

ὥσπερ διατριβῆς· ἀντὶ τοῦ μόναι πρεσβεῖναι ἔσονται. Adde quae supra idem assert: εἰς τὰς πόλεις [δὲ] τὰς τῶν συμμάχων. Tum incipere videtur altera annotatio: διατριβῆς τῶν συμμάχων· <διατριβῆς> περὶ τῶν συμμάχων· ὥστε μένειν αὐτοὺς καὶ μὴ μεθίστασθαι, ἀλλὰ συμμαχεῖν τῇ πόλει. Quae ita emendes: ὥστε μέλλειν αὐτοὺς [καὶ] μὴ μεθίστασθαι, ἀλλὰ συμμαχεῖν τῇ πόλει. Vult enim significare: Si in decem modo annos pacem cum Lacedaemoniis composuerimus, bellum post breve intervallum imminens semper nos incitabit, ut omnibus modis sociorum

gratiam retinere conemur, semper timentes ne bello renovato ad hostem transfugiant. Sic enim optima sociis praebebitur occasio clam cum hostibus faciendi. Itaque pax futuri belli timore infecta omnium pacis deliciarum expers erit.

Idem ibidem :

δξύτατον· ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τραπέντος οἴνου εἰς ὄξος. καὶ τῶν οἴνων τὸ δξύτατον. Sic explenda suspicor: καὶ <γὰρ ὄξος> τῶν οἴνων τὸ δξύτατον.

Schol. ad Ach. 197 :

καὶ μὴ ἐπιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν· εἴ ποτε γὰρ ἔξοδος ἐπὶ στρατὸν ἐγένετο, εἰώθεσαν οἱ στρατηγοὶ προλέγειν τοῖς στρατιώταις ὥστε τριῶν ἡμερῶν παρασκευάζεσθαι σιτία. σκώπτει οὖν τοῦτο τὸ στρατηγικὸν παράγγελμα ὡς ἀηδὲς καὶ βαρὺ τοῖς εἰρήνης ἐπιθυμοῦσιν.

Haud intellego verba ἐπὶ στρατόν, quae resecanda censuerim ut emblema v. ἔξοδος, nisi forte latet locutio qua significetur στρατεία ἐν τοῖς μέρεσι. Vide Gilbert Griech. Staatsalt. Ed. prim. I pag. 300. Notissimus etiam conferendus est locus ipsius Aristophanis Pac. 1181 :

αὐριον δ' ἔσθ' ἥξοδος·

τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ'· οὐ γὰρ ἥδειν ἔξιόν·
εἶτα προστάς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίωνος
εἶδεν αὐτὸν καπορῶν θεῖ τῷ κακῷ βλέπων ὄπόν.

Pro σιτία Suid. exhibet σῖτα s. v., eodem sensu.

Schol. ad Ach. 198:

κάν τῷ στόματι λέγουσι· βαῖν' ὅποι θέλεις· λέγουσι, Φησίν, αἱ σπονδαί, ἅπιθι ὅπου θέλεις. εἰκότως. ἐν γὰρ πολέμῳ διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν πολεμίων καὶ τῆς πολιορκίας οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν ὅπου τις βούλεται.

Corrigas τὰς πολιορκίας.

Schol. ad Ach. 200:

χαίρειν κελεύων· κατ' εὐφημισμὸν τὸ χαίρειν κελεύων τὸν Ἀμφίθεον οἶονταί τινες, ἵνα γράφῃ τὸ κελεύω χωρὶς τοῦ ν. τὸ δὲ ἐξῆς, ἐγὼ δὲ πόλεμον, τὸν Δικαιοπόλιν.

Inter ν. Ἀμφίθεον et οἶονταί inseras λέγειν, mox pro γράφῃ revoces γραφῇ.

Schol. ad Ach. 202:

τὰ κατ' ἄγρους Διονύσια· τὰ Λήναια λεγόμενα. ἔνθεν τὰ Λήναια καὶ ὁ ἐπιλήναιος ἀγὼν τελεῖται τῷ Διονύσῳ. Λήναιον γάρ ἐστιν ἐν ἀγροῖς ἱερὸν τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ πλεκτοῦς ἐνταῦθα γεγονέναι. ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ λήναιον τεθῆναι.

Haereo in voc. πλεκτοῦς neque perlucidum est quid sibi velit λήναιον. Bis autem eadem dici videntur, si verum est quod suspicor πλεκτοῦς ex πρῶτον ληνούς esse corruptum, λήναιον ex ληνόν sive, quod promotore admonente praetulerim, ex ληνεῶνα, de quo voc. vide Thesaur. V 257: ληνεῶν locus ubi torcular, Geopon. 6, 1. 3. Dein ἔνθεν cett. non iure locum tenent. Qua de causa ita rescribas:

τὰ Λήναια λεγόμενα. Λήναιον γὰρ ἐστὶν ἐν ἀγροῖς
 ἱερὸν τοῦ Διονύσου διὰ τὸ πρῶτον ληνοῦς ἐνταῦθα
 γεγονέναι [ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ληνεῶνα
 τεθῆναι]. ἔνθεν τὰ Λήναια καὶ ὁ ἐπὶ Ληναίῳ ἀγὼν
 τελεῖται τῷ Διονύσῳ.

Practuli ἐπὶ Ληναίῳ, quod invenitur Arist. Ach.
 504: οὐπὶ Ληναίῳ ἀγὼν. Cf. Dem. 21, 10: ἐπὶ Ληναίῳ
 πομπή. Cf. praeterea Hesych. s. v. ληνός· ὅπου σταφυλὴ
 πατεῖται. Etym. Magn. s. v. ληνός· παρὰ τὸ λεαίνω,
 τὸ λεπτύνω· λεανῶ λεανός· καὶ κράσει ληνός, παρὰ τὸ
 λεαίνεσθαι πατουμένης τῆς σταφυλῆς (πατουμένας τὰς
 σταφυλάς?).

Schol. ad Ach. 204:

τῇδε πᾶς ἔπου· ἐντεῦθεν ἡ πάροδος γίνεται τοῦ χοροῦ
 ὃν συμπληροῦσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. παράγονται δὲ συντόνως
 μετὰ σπουδῆς διώκοντες τὸν Ἀμφίθεον σπονδὰς ποιη-
 σάμενον πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. [γέγραπται δὲ]
 τὸ <δὲ> μέτρον τροχαϊκόν, πρόσφορον τῇ τῶν διωκόντων
 γερόντων σπουδῇ. ταῦτα δὲ ποιεῖν εἰώθασιν οἱ τῶν δραμά-
 των ποιηταὶ κωμικοὶ καὶ τραγικοί, ἐπειδὴν δραμαίως εἰσά-
 γωσι τοὺς χόρους, ἵνα ὁ λόγος συντρέχη τῷ δράματι.

Verba σπονδὰς ποιησάμενον de Amphitheo dicta,
 conferens cum scholio ad Ach. 238 (σῖγα πᾶς· ἐπ’
 αὐτῷ τούτῳ δυσχεραίνουσι καὶ διάκεινται χαλεπῶς, ὅτι
 οὐ μόνον εἰρήνην ἔποιήσεν, ἀλλὰ καὶ θυσίας ἐπιτελεῖ.),
 ubi de Dicaeopolide agitur, mirabere notissimum
 discrimen quod scriptores veteres Attici observare

solent inter εἰρήνην ποιεῖν et εἰρήνην ποιεῖσθαι, apud sequiores periisse videri. An annotator nuntium cum agricola confudit, ut nomen σπονδοφόρος, quo in annot. ad Ach. 239 Dicaeopolis indicatur, probare possit? Praetuli τὸ δὲ μέτρον collata e. g. annot. ad Ach. 659: καὶ αὐτὸ ἀναπαιστικόν. Deinde dubium videtur utrum δράματι legendum sit an δραμήματι.

Schol. ad Ach. 210:

τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν οὐκ ἀπόβλητον οὐδὲ τοῦτό μοι δοκεῖ. σφόδρα γὰρ Ἀττικὴ ἢ Φράσις. λείπει γὰρ τὸ ἔνεκα. τὸ κατ' ἔλλειψιν οὖν ῥηθὲν κοινὸν <ὄν> αὐτῷ πεποίηκε. λέγοις ἂν καὶ σὺ παραπλησίως· οἱμοὶ τῆς τύχης, μακάριος τῆς ἐμῆς παιδείας.

I. e. Ellipsin sibi consuetam in poesi adhibuit.

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 211:

πάνυ δὲ ἐμμελῶς καὶ μετὰ πάσης ἀρετῆς ὁ ποιητὴς ἐμιμήσατο γερόντων τρόπους καὶ λόγους cett. . . . τοιοῦτος ἡμῖν καὶ ὁ Νέστωρ δοκεῖ λέγων („ἡβῶμ', ὥς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόφ'', καὶ πάλιν „εἴθ' ὥς ἡβώοιμι τῷ κε τάχ' ἀντήσσειε μάχης κορυθαίολος Ἑκτωρ"). ὁ μὲν οὖν Ὅμηρος ἡρωϊκὸς ὢν ἡρωϊκῶν πράξεων μέμνηται, Ἀριστοφάνης δὲ ὥς μετρίοις ἀνδράσι καὶ βανυύτοις περιέθηκε ἀνδρακας καὶ φορτία βασταζόμενα.

Verba τοιοῦτος λέγων verba laudata valde

desiderant, quae igitur in Rav. exciderunt. RUTHERFORD male: „To us Nestor seems to talk much in the same way.” Mox Schol. scripserat: ὁ μὲν (sc. ὁ Νέστωρ) οὖν Ὀμηρικὸς ἦρως ἂν cett. Quam multo mea ipsius leniorem correctionem debeo Herwerdeno.

Schol. ad Ach. 215:

ᾧδε Φαύλως ἂν τὸ δὲ ἐξῆς, οὐκ ἂν ᾧδε Φαύλως.

Hisce verbis adductus suspicor annotatorem apud Aristophanem (214—17):

οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεότητος, ὅτ' ἐγὼ Φέρων ἀνδράκων
φορτίον

ἡκολούθουν Φαῦλλῳ τρέχων, ᾧδε Φαύλως ἂν ὁ
σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος
ἐξέφυγεν οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἂν ἀπεπλίξατο.

in posteriore parte sententiae primariae non modo ἂν sed etiam οὐ repetitum invenisse, quod etiam dicendi usus postulare videtur. Ac verba οὗτος ὑπ' ἐμοῦ satis supervacua. Poëtae igitur reddiderim:

σπονδοφόρος οὐ τότε διωκόμενος.

Ita etiam metrum congruit cum versu 231:

δξὺς ὀδυνηρὸς ἐπίκωπος ἴνα

nec opus est inserto verbo ἀνιάρως post ὀδυνηρὸς, quod a BLAYDESIO propositum plerisque placuit viris doctis.

Schol. Rav. (alter Schol.) ad Ach. 219:

νῦν δ' ἐπειδὴ στερρόν· (σκληρόν.) ἀντὶ τοῦ γεγενηκὸς καὶ αὐτόν. (ὥσπερ κατὰ ἀντίθεσιν ἐπὶ τῶν ἀκμαζόντων χλωρόν. Θεόκριτος (14, 70) „ποιεῖν τι δεῖ ἄς γόνυ χλωρόν” ἀντὶ τοῦ ἀκμαῖον, νέον. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν καλάμων, οἱ ὄντες μὲν χλωροὶ ἀπαλοὶ εἰσι, ξηραίνόμενοι δὲ ξηροὶ καὶ σκληροὶ γίνονται.)

Melius scripsisset glossator nec claudicaret metaphora, si ultima verba sic legerentur:

ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν καλάμων, οἱ ὄντες μὲν <νέοι> χλωροὶ <καὶ> ἀπαλοὶ εἰσι, γηράσκοντες δὲ ξηροὶ καὶ σκληροὶ γίνονται.

Verba autem Theocriti corrupta (ποιηταὶ δὲ λόγων χλωρῶν) tacite correxi.

Schol. Rav. ad Ach. 220:

Λακρατίδῃ· Λακρατίδης ἀρχαῖος ἄρχων Ἀθήνησιν, ὡς καὶ Φιλόχορος <μέμνηται>.

De Philochoro vide Suid. s. v.: ἔγραψεν Ἀτθίδος βιβλία ἰζ'· περιέχει δὲ τὰς Ἀθηναίων πράξεις καὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας. Praeter BLAYDESIUM in Edit. Acharn. confer quae affert vir clarissimus VAN LEEUWEN: „De scholia vertellen van een archont Lakratides uit den perzischen oorlog, in wiens ambtsjaar het zóó koud was, dat sedert alles wat stram of verkleumd was Λακρατίδου werd genoemd. Dit sprookje ziet er uit als barre onzin, en heeft in ieder geval met de plaats van Aristophanes niets

te maken. De spreker noemt eenvoudig den naam van een zijner makkers en de vraag is alleen, hoe die makker geheeten heeft. De vorm der hss. *Λακρατίδῃ* zondigt tegen het metrum, de door BENTLEY voorgestelde wijziging *Λακρατείδῃ* tegen de etymologie, daar een patronymicum op *-είδης* een naam op *-κλῆς* of *-εύς* onderstelt, en van *λα-* en *κράτος* slechts *Λακράτης* kan komen ¹⁾. Denkelijk heeft Arist. hier, evenals 609 en 612 aan de leden van het koor namen toegedicht in overeenstemming met hun beroep; ik gis dus, dat de jichtige oud-athleet *Λαρκίδης* heet (van *λάρκος* 333), maar zie geen kans het vers op overtuigende wijze te herstellen."

Verba autem poëtae nostri quae a coryphaeo recitari videntur relegenti (219—222):

νῦν δ' ἐπεὶ δὴ στερρὸν ἤδη τοῦ μὲν ἀντικινήμιον
καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
οἴχεται, διωκτέος δέ· μὴ γὰρ ἐγχανοὶ ποτὲ
μῆδ' ἐπερ γέροντας ὄντας ἐκφυγῶν Ἀχαρνέας —

¹⁾ Hac quidem in re fallitur. Nam in CIA. II 1047, 41 et Add., 1620 C legitur *Λακρατείδης Σωστράτου Ἰκαριεύς*, et thesmothetes ita dictus 985 D 1126. Alius vero 955, 7. Formam contra *Λακρατίδας* ignorant tituli praeter Boeoticum in CIG. Suppl. I 1931, ubi *Λακρατίδας* convenit dialecto Boeoticae, nam Boeotici *ει* vertunt in *ι* longum. Nihili vero esse grammaticorum commenta καὶ τυφλῷ δήλον. (v. H.).

mihi incidit suspicio pro singulari παλαιῶ Λακρατείδῃ initio adfuisse pluralem. Nam coryphaeus primo versu de sua ipsius debilitate locutus de toto choro insequentia profitetur, de iisdem scilicet quos mox γέροντας Ἀχαρνέας appellat. Itaque legere possis παλαιοῖς Λακρίδαισι. Ipsum autem annotatorem ante oculos habuisse pluralem verisimile reddit explanatio quae legitur apud Schol. Rav.: διόπερ τὰ ψυχρὰ πάντα Λακρατίδας ἐκάλουν (a Dindorfio mutatum in Λακρατίδου). Sed praetulerim παλαιοῖς Ἀνθρακείδαις, quod patronymicum derivari potest a nomine ἀνθρακεύς. Vide Schol. ad Ach. 321: ἐπεὶ ἀνθρακεῖς εἰσιν οἱ Ἀχαρνεῖς. Cf. Ἀνθράκυλλος (612). Quod fuerit eximium nomen commune comice a poëta omnibus Acharnensibus inditum.

Schol. ad Ach. 239:

οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν τὸ δις τὸν αὐτὸν λόγον ἐπιφθέγγασθαι παρίστησιν ἐκ μετατροπῆς ἀλήθειαν βεβαιούμενος.

Quae ut nunc eduntur omni sensu carent. Sed satis perspicuum est quid scripserit noster: παρίστησιν <αὐτὸν> ἐκ μετατροπῆς ἀλήθειαν βεβαιούμενον, i.e. quod bis idem dicit probat eum reiecta priore sententia quod post pro certo sumpsit adseverare. Apparet igitur annotatorem legisse apud poëtam: οὗτος οὗτός ἐστιν cett. Quod apud Aristophanem restituendum. Non

enim dicit Dicaeopolin ipsum esse virum quem persequantur, sed Amphitheum non longius esse pervestigandum, quia nunc hominem invenerunt a quo missus nuntius ad Lacedaemonios profectus est adque eum, ut apparet, indutias attulit. Αὐτὸς autem se huc insinuasse videtur ex versu 280, ubi totus chorus coryphaeo adsentitur: οὗτος αὐτός ἐστιν, οὗτος.

Schol. ad Ach. 246:

τοῦ ἐλατῆρος ἔστι δὲ ἄρτος πλατύς, ἐν ᾧ τὸ ἔτνος ἐτίθεσαν καὶ προσῆγον τῷ βωμῷ. ἐλατῆρ δὲ πᾶν τὸ πλατύ. εἰσὶ δὲ καὶ λαγαρώδεις παρὰ τὸ λαγαρόν. καὶ πέλανοι παρ' Εὐριπίδῃ.

Verba ultima quae etiam Suidas s. v. ἐλατῆρ eodem modo corrupta exhibet, haud gravibus mendis absolves scribendo: εἰσὶ δὲ καὶ λάγανα παρὰ τὸ λαγαρῶδες. καὶ πέλανοι παρ' Εὐριπίδῃ. I. e. appellantur et λάγανα a tenui forma ita nominata. Et πέλανοι apud Euripidem.

Cf. Suid. s. v. λάγανα· πλακουντάρια, ὡς καπυρώδη· παρὰ τὸ λαγαρόν.

Schol. ad Ach. 243:

ὁ Ξανθίας· παίζει δὲ πρὸς τὸν οἰκέτην. Ξανθίας γὰρ οἰκετικὸν ὄνομα. κέχρηται δὲ αὐτῷ καὶ ἐν Βατράχοις (271) „ὁ Ξανθίας, ποῦ Ξανθίας;” εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ οἰκέται [Ξανθίας,] Τίβιος, Σωσίας, Δᾶος, Γέτας.

Nescio quod aliud nomen servile a voc. *Ξανθίας* quod angulis saepsi, supplantatum sit, fortasse *Μανῆς*, quod occurrit Lys. 1213, Pac. 1146, Ran. 965.

Schol. Rav. ad Ach. 265:

μοιχέ· διὰ τὸ τοὺς μεθύοντας γίνεσθαι περὶ τὰ ἀφροδίσια. δεῖ δὲ νοεῖν, ὅτι ταῦτα οὐχ ὡς ἐν βλασφημίᾳ λέγεται, τὸ μοιχέ καὶ τὸ παιδεραστά, ἀλλὰ πρὸς διάχυσιν καὶ ἱλαρότητα τοῦ φαλλ<ικ>οῦ.

Ita corrigo.

Schol. Rav. ad Ach. 270:

καὶ Λαμάχων· ὁ Λάμαχος οὗτος Ἀθηναίων στρατηγός, υἱὸς Ξενοφάνους, ὃν <καὶ> ὅτε εἰς Σικελίαν ἔπλεον οἱ Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν. ἦν δὲ μετὰ cett.

Inserendum videtur καὶ.

Schol. Rav. ad 296:

μηδαμῶς πρὶν γ' ἀκούσητε μεγαλοφρόνως καὶ γενναίως οὐ παραιτεῖται τὸν θάνατον, ἀλλὰ πρῶτον εἰπεῖν ἀξιοῖ, καὶ τότε ἀποθανεῖν, ἐὰν <φαν>ῇ δίκαιον.

Sic legendum. Non enim se moriturum praebet, si iustum erit, sed si illis videbitur.

Schol. Rav. ad 303:

σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος· οὐ λέγει ὅτι τοὺς μὲν μακροὺς οὐ προήσομαι, ἀκούσομαι δὲ τοὺς διὰ συντομίας λεγομένους, ἀλλ' ὅτι πάντες λόγοι μακροὶ πεφύκασιν κρινόμενοι πρὸς πρᾶξιν, εἰ πέπρακται.

Nihili hic προήτομαι. RUTHERFORD sensum restituit proposito λόγους pro οὐ; sed malim, particulo οὐ servato, προσήτομαι, quod eodem sensu praeditum cum voc. λόγους coniunctum leges apud Polyb. IV, 19, 3.

Schol. Rav. ad Ach. 309:

οἷδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας· πάνυ δεινῶς καὶ τεθαρρηκότως ἐχρήσατο τῇ ἐπαναλήψει, καὶ οὐ κατέπτυξε οὐδὲ εὐλαβήθη cett. RUTHERFORD δεινῶς mutavit in ἀδεῶς, sed optime defendi potest quod exhibet Ms. Cf. e. g. ad 317: τοῦτο δεινὸν cett. Veritas: „valde callide et intrepide utitur epanalepsi.” Male RUTHERFORD haec verba adscripsit ad vs. 305: τοὺς μὲν Λάκωνας, quorum ipsa epanalepsis sunt.

Schol. ad Ach. 317:

μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ τοῦτο δεινὸν καὶ προσκρουστικόν, ἐπεὶ οἱ στρατηγοῦντες καὶ δημαγωγοῦντες κωλυταὶ τῆς εἰρήνης ἐγίνοντο.

Quia duces et demagogi pacem prohibent, non est „periculosum atque infestum” poëtae hic verbis καὶ γε μὴ λέγω δίκαια addere μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ, sed est acutissime dictum et apte insertum. Quare muta προσκρουστικόν in πρὸς κρουστικόν ¹⁾. De voc. κρουστικόν cf. Ar. Equ. 1379, Luc. Demosth.

¹⁾ Admonet enim promotor voculam πρὸς, quam expungere volui, sic retineri posse.

encom. 32 (ubi laudat in Demosthene τὸ κρουστικόν, nostrates: de manier om iets „raak” en treffend te zeggen); κροῦσις: Arist. Nub. 317.

Schol. ad Ach. 320:

μὴ οὐ καταξάινειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς Φοινικίδα.

Ἀριστοτέλης δὲ Φησιν ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, χρῆσθαι Λακεδαιμονίους Φοινικίδι πρὸς τοὺς πολέμους, τοῦτο μὲν ὅτι τὸ τῆς χροῆς ἀνδρικόν, τοῦτο δὲ ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἱματῶδες τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως ἐθίζει καταφρονεῖν. τὸ οὖν ἐν Φοινικίδι ἀντὶ τοῦ ἐν τάξει πολεμίων, ἀπὸ τοῦ Φορήματος δηλώσειεν ἂν [εἰκότως, ἐπεὶ τὸ Φοινιχθῆναι αἱμαχθῆναι, δίκην Φοινικοβαφῶς ἐνδύματος.]

Seclusis ultimis verbis quae hic sunt nihili — alterius scholii pars quaedam esse videntur — tamen sensus non prorsus restitutus est. Suspicio: τὸ οὖν ἐν Φοινικίδι ἀντὶ τοῦ ἐν τάξει πολεμίων <εἶναι. ὃ οὕτως ὡς> ἀπὸ τοῦ Φορήματος δηλώσειεν ἂν. „Phoenicide igitur vestitum esse idem valet quod stare ab hostibus. Quod hoc modo (i. e. lapidibus laceratus ac sanguine maculatus) tanquam a veste ostenderit.” Hinc etiam medicamentum petendum est ad alium locum Scholiorum sanandum ubi de iisdem fere rebus agitur, apud Schol. ad Pac. 303: ταξέων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν Φοινικικῶν... ἄλλως τῶν πολεμικῶν Φοινικὶς δὲ χλαμὺς πολεμική. Legas: ἄλλως τῶν πολεμίων. Φοινικὶς δὲ χλαμὺς πολεμική <τῶν Λακεδαιμονίων>.

Schol. Rav. ad Ach. 334:

μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς· τοῦτο ἀποσιώπησις καλεῖται.
ἔχεις καὶ παρὰ Δημοσθένει (pag. 232, Or. pro Cor.)
τὸ ὅμοιον· „ἀλλ' ὦ — τί ἂν σέ τις εἰπὼν ὀρθῶς προ-
σεῖποι;”

Exemplum aposiopeseos ex Demosthene petitum
confero cum verbis poëtae nostri:

ἀλλὰ μὴ δράσης ὁ μέλλεις· μηδαμῶς, ὦ μηδαμῶς,
quae tamen proprie dicitur aposiopesi hic non extat.
Fortasse annotatio spectat ad ἀλλὰ μὴ δράσης ὁ
μέλλεις, pro quibus grammaticus legerit: ἀλλὰ μὴ —
δράσειν ὁ μέλλεις. Sic nascitur aposiopesi, nunc
est euphemismus.

RUTHERFORD scribit: ἀλλὰ μὴ δράσης — ὁ μέλ-
λεις. Verba laudata apud Demosthenem sic leguntur:
εἴτ' ὦ — τί ἂν εἰπὼν σέ τις ὀρθῶς προσείποι;

Schol. Rav. ad Ach. 339:

ὅτι τῷ τρόπῳ σουστὶ φίλος· ἀντὶ τοῦ εἰπεῖ <ὅτι> καὶ
ὅτῳ τρόπῳ ὁ Λακεδαιμόνιος ἐστὶ σοι φίλος.

Schol. Rav. ad Ach. 346:

ὥς ὅδε γε σειστός· ἀναστρεφόμενοι δὲ [ἀπο]τινάσσουσι
τοὺς χίτωνας ἀποδεικνύντες ὥς μηδὲν τῶν λίθων ἐγκε-
κρυμμένον ἔχουσι.

Manifeste ἀποτινάσσουσι praepositionem sumpsit ab
insequente ἀποδεικνύντες. Expectaveris τινάσσονται.

Schol. Rav. ad Ach. 347:

ἐμέλλετ' ἄρα· ἡθικώτατα καὶ ἡδίστα πρὸς τοὺς ἐν τῷ λάρκῳ ἄνθρωπος διαλέγεται.

Ad subsequentem versum haec verba sunt referenda, ubi legerit Schol.: ὀλίγου τ' ἀπέθανετ' ἄνθρωπος Παρνήθιοι pro ἀπέθανον ἄνθρωπος. Sic etiam verba καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν sc. ὑμῶν maiorem vim assumunt comicam. Nota etiam in vs. 353 voc. ἀνδρῶν, quod non minus coniecturam confirmare videtur.

Schol. ad Ach. 348:

ἄνθρωπος Παρνασσίοι· ἐπαιξεν οὖν Παρνασσίους εἰπὼν, ὡς ἀπὸ τόπου Παρνασσοῦ τὴν λέξιν παραγαγὼν, ἵνα ὑποδηλώσῃ <αὐ>τοὺς ἱερούς. ὁ γὰρ Παρνασσὸς ὄρος Φωκίας ἐστὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου.

Schol. Rav. ad Ach. 354:

ἀκοῦσαι ἴσον ἴσῳ φέρον· ἀντὶ τοῦ δίκαιον καὶ ἐξ ἴσου. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κίρναμένου οἴνου πρὸς ἴσον ὕδωρ. λέγει δὲ κατ' ἴσον εἰπεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι.

δίκαιον mutes sodes in δικαίως, nam ἐξ ἴσου nihil significat nisi ὁμοίως. Mox in fine supplere possis post ἀκοῦσαι verbum χρῆναι. „Dicit aequis conditionibus disseri oportere.”

Schol. Rav. ad Ach. 366:

ἰδοὺ θεάσθαι . . . ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέγων οὕτως τιννοῦτοσί. ἐφ' ἑαυτοῦ ταῦτα ὁ Δικαιοπόλις λέγει· διὰ δὲ τῶν λελεγμένων ὁ κωμικὸς ἡμᾶς παιδεύει ὡς χρὴ τοὺς

λέγοντας οὐκ ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῶν σωμαμάτων σκοπεῖν, ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνα ἀφ' ὧν λέξειν ἔμελλον.

RUTHERFORD expungit ἐπ' ἐκεῖνα. Mihi tamen poëta videtur nos haec docere velle: ὥς οὐ χρὴ τοὺς λέγοντας σκοπεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφ' ὧν λέξειν ἔμελλον.

Schol. Rav. ad Ach. 375:

τῶν δ' αὖ γερόντων τῆς τῶν γερόντων Φιλοδικίας καὶ τῆς περὶ τὸ καταγινώσκειν ἐτοιμότητος ὅλον.

Iam RUTHERFORD in fine sumit hiatum. Legerim:

.... ἐτοιμότητος <καθ' ὅλου > <καθάπτεται>. „Stric-
tim reprehendit.”

Schol. Rav. ad Ach. 378:

διὰ τὴν πέρυσιν κωμῳδίαν τοὺς Βαβυλωνίους λέγει. τούτους γὰρ πρὸ τῶν Ἀχαρνέων Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ἐν οἷς πολλοὺς κακῶς εἶπε. ἐκωμῳδῆσε γὰρ τὰς τε κληρωτάς καὶ χειροτονητάς ἀρχὰς καὶ Κλέωνα, παρόντων τῶν ξένων.

Legendum est <τοὺς> πολλοὺς. Plebis enim dominationem perstrinxit. Idem vitium redit apud Schol. ad Ach. 502, 3, ubi de iisdem disseritur:

ξένων παρόντων διὰ τὸ ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις πολλῶν παρόντων ξένων εἰρηκέναι κατὰ <τῶν> πολλῶν τὸν Ἀριστοφάνην. διὸ καὶ κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ Κλέωνος.

Schol. ibidem:

εἶπε γὰρ δρᾶμα τοὺς Βαβυλωνίους τῇ τῶν Διονυσίων

ἐορτῇ, ἥτις ἐν τῷ ἔαρι ἐπιτελεῖται, ἐν ᾧ ἔφερον τοὺς
φόρους οἱ σύμμαχοι.

λέγειν δρᾶμα nihil est. BLAYDESIUS pro εἶπε pro-
ponit ἐδίδαξε aut καθῆκε. Veri similis est initio
adfuisse haec ferme verba, ex Schol. Rav. petenda:

εἶπε γὰρ <κακῶς τοὺς πολλοὺς διδάξας> δρᾶμα cett.,
sive forte exciderunt sive librarius, postquam con-
taminatae sunt duae annotationes, de industria omisit.

Schol. Rav. ad Ach. 380:

διέβαλλε καὶ ψευδῇ κ. τ. λ.: ἐνταῦθα κατέμιξε τὴν
κωμωδιακὴν χάριν καὶ τὰ δικαστικὰ ῥήματα. τὸ μὲν
γὰρ διαβάλλειν καὶ λέγειν ψευδῇ καὶ πλύνειν εἴποι τις
ἂν τῶν περὶ τὰ δικαστήρια [ταῦτα] λέγειν δεινῶν, τὸ
δὲ κυκλοβορεῖν καὶ καταγλωττίζειν χαριεντίσματά ἐστι
<τῆς> κωμωδίας.

Veteres scripsissent δικανικά pro δικαστικά, Cf.
δικανικά ῥημάτια, Pac. 526.

Schol. ad Ach. 398:

ὁ νοῦς μὲν ἔξω... αὐτὸς δ' ἐνδον σκώπτει [πάλιν]
τὸν Εὐριπίδην διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εἶναι συλλογιστικόν,
καὶ οὗ ἂν λέγῃ τὸ ἐναντίον πάλιν κατασκευάζοντα,
οἶον (Hippol. 612)

ἢ γλῶσσ' ἐμώμοχ', ἢ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

Pro καὶ scribendum est ὥς. Prius πάλιν ex sequen-
tibus additum.

Idem ibidem:

παρρηρηγέτον δὲ ὅτι ὁ Εὐριπίδης ἐνταῦθα νοεῖται
τῷ αὐτόῳ.

Legitur: τὸ αὐτόῳ.

Idem ibidem melius scripsisset:

ἄλλως. Ὀμηρικῶς. ὥς γὰρ ὁ ποιητὴς διώρισε τὰς
ψυχὰς πρὸς τὰ σώματα εἰπών·

πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄφιδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ φελώρια τέϋχε κύνεσσιν,

οὕτως καὶ ὁ Ἀριστοφάνης (τὸν νοῦν πρὸς τὸ σῶμα).
εἶπε γὰρ ὁ νοῦς μὲν ἔξω, αὐτὸς δὲ ἔνδον.

Mss. exhibent: ὁ γὰρ ποιητὴς.

Schol. ad Ach. 404:

Εὐριπίδιον· ἐρωτικὰς μιμεῖται Φωνάς. οἱ γὰρ ἐρῶντες
εἰώθασιν τοὺς ἐρωμένους ἐρωτικῶς δι' ὑποκοριστικῶν
καλεῖν.

Rescribas: Εὐριπίδιον· ἐρωτικὰς μιμεῖται Φωνάς.
(ἄλλως.) ἐρωτικῶς· οἱ γὰρ ἐρῶντες εἰώθασιν τοὺς
ἐρωμένους δι' ὑποκοριστικῶν καλεῖν.

Schol. Rav. ad Ach. 406:

ὁ Χολλείδης· παίζει διὰ τὸ χωλοὺς εἰσάγειν (τὸν
Εὐριπίδην).

Schol. ad Ach. 415:

παλαιοῦ δράματος· ἀμφίβολον δὲ τὸ παλαιὸν πῶς

ἔφη. δημοῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸ πολλοῦ χρόνου παρ' Ὀμήρῳ
(Z 215)

ἢ ῥα νύ μοι ξεῖνος πατρώϊος ἐσσι παλαιός,
[παλαιὸν δὲ] καὶ τὸ διερρηκὸς ὥς τὸ (α 395)
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ ἡμὲν νέαι ἡδὲ παλαιαί.
Deleo suspecta.

Schol. ad Ach. 416:

ῥῆσιν μακρὰν· τὸ μακρὰν οὐκ ἀργῶς αὐτῷ λέλεκται,
ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς προλόγους
μακρολογοῦντας εἰσάγει Εὐριπίδης, πρὸς αὐτὸν ὁ λόγος
ἀποτείνεται.

Voc. προλόγους hoc sensu adhibiti exempla desi-
dero. Corruptum videtur ex προλογίζοντας. Schol.
Rav. ad Ran. 419 proprio sensu voc. usurpat: ὁ
γὰρ πρόλογος μέρος πρῶτον τῆς τραγωδίας.

Schol. Rav. ad Ach. 418:

Οἰνεύς· γέγραπται τῷ Εὐριπίδῃ δράμα Οἰνεύς· μετὰ
[δὲ] τὸν Θάνατον Τυδέως καὶ ἐπιστράτευσιν Διομήδους
κατὰ Θηβαίων ἀφῆρέθη τὴν βασιλείαν Οἰνεὺς διὰ τὸ
γῆρας ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων καὶ περιέχει ταπεινὸς
ἄχρις οὗ ἐπανελθὼν ὁ Διομήδης Ἀγρίων μὲν ἀνεῖλε,
τὴν βασιλείαν δὲ Οἰνεῖ παραδέδωκε.

Melius scripsisset: ἀπέδωκε.

Schol. ad Ach. 427:

Βελλεροφόντης· ἐπίτηδες δὲ ταῦτα ἐποίησε, ἵνα

διέλθῃ πάντας ὅσους ἐποίησε πτωχοὺς ῥάκκια ἐνδεδυμένους.

Sensus postulat ἐπεποίησε. Non modo ad Belerophonem (Ach. 427), sed etiam ad Oenea (418), Phoenicem (421), Philocteten (424) spectat annotatio.

Schol. Rav. ad Ach. 429:

προσαιτῶν· οὐκ εἶπεν αἰτῶν, ἀλλὰ προσαιτῶν. οὕτως γὰρ λέγεται.

Recte RUTHERFORD addit post λέγεται: <τὸ . . . >, hiatum indicans. Petes autem quae exciderunt ex eodem ad Ach. 452: προσαιτῶν ἀντὶ τοῦ πολλὰ αἰτῶν. Igitur sic supplenda esse apparet: οὕτως γὰρ λέγεται <τὸ πολλὰ αἰτεῖν>.

Schol. Rav. ad 433:

κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστειῶν ῥακῶν, μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς· ὡς ἐπὶ βιβλίῳ τινῶν.

Vulgo haec verba adscribuntur ad vs. 432. RUTHERFORD suspicatur Schol. legisse apud Aristophanem σπάρτινα pro σπάργαντα indeque ortam esse absurdam explanationem. Sed sensus verborum perspicuus erit, si ad vs. 433 et 434 pertinebunt. Ut enim, cum librum petitum aliquis tibi commodat, servo pluteum nominat unde apportet, sic Euripides, cuius bibliotheca tota solis pannis contineri videtur, comice demonstrat locum ubi vestes detritae Telephi inveniri possint.

Schol. Rav. ad Ach. 435:

ὦ Ζεῦ διόπτα· ταῦτά Φησιν, ἐπεὶ πολύτρητα ἦν τὰ ῥάκια, δι' ὧν ἦν παντα<χῇ τὸν οὐρανὸν> ἐπισκοπῆσαι.

Quibus additis planum fit quare dicat ὦ Ζεῦ διόπτα. Dicaeopolis enim, ut nos hodie facere solemus, vestimenti densitatem perscrutans coelo et luci obtendit.

Schol. ad Ach. 444:

σκιμαλίσω· ὥς τῶν γυναικείων <ὀρνίθων τῶν> πυγῶν ἄφομαι. Cf. eundem in fine: τὸ τῷ μικρῷ δακτύλῳ τῶν ὀρνίθων ἀποπειρᾶσθαι εἰ φωτοκοῦσιν, et ad Pac. 548: τὸ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν πρωκτὸν τοῦ ὀρνέου βαλεῖν (ἐμβαλεῖν?).

Schol. ad Ach. 463:

δός μοι χυτρίδιον σφογγίῳ βεβυσμένον· ἢ ὅτι <αἱ τίτθαι> χύτραν φέρουσιν, ἐν ἣ σπόγγος πεπληρωμένος μέλιτος, καὶ ἐντιθέασι τῷ στόματι τῶν παιδίων, ὅπως σιωπήσωσι ζητοῦντες τροφήν cett.

Schol. ad 503, cf. quae supra scripsi ad 378.

Schol. ad Ach. 510:

οὐπὶ Ταινάρῳ θεός· ὁ <ἐν> αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων.

Schol. Rav. ad Ach. 517:

παρακεκομμένα· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀδοκίμων νομισμάτων ἅπερ παράτυπα λέγεται καὶ παρακεκομμένα. καὶ νῦν δὲ εἰῶθαι λέγειν παραχαράκτας τοὺς παρακλόπτοντας. ὅθεν παρ' Ἀθηναίοις καὶ παράσημος ῥήτωρ.

Transponas: τοὺς παραχαράκτας παρανόπ-
τοντας. Apud posteriores enim constanter vox
παραχαράκτης usurpatur. Veritas: „nunc etiam ali-
quando τοὺς παραχ. per voc. παρακκ. indicare solent.”
Praeterea in initio verba sic mutanda videntur: ἅπερ
παράτυπα λέγεται καὶ παράσημα. ὅθεν cett. Cf.
Suid. s. v. παράσημος ῥήτωρ.

Schol. ad Ach. 525:

μεθυσοκότταβοι· λάταξ, χαλκῇ Φιάλῃ, ἣν μεταξὺ
τοῦ δείπνου ἐτίθεσαν οἶνου πεπληρωμένην· εἴτα εἰς σμικρὰ
ποτήρια ἐμβalόντες ταύτην ἔρριπτον εἰς τὸ ψόφον ἐκτε-
λέσαι ὃς ἐκαλεῖτο κότταβος. ἐπηνεῖτο δὲ ὁ μείζονα ψόφον
ποιῶν.

Eadem inveniuntur apud Suid. s. v. μεθυσοκόττα-
βοι, qui tamen exhibet: εἰς ταύτην ἀπὸ ὕψους ἔρριπ-
τουν ἐπὶ τῷ ψόφον ἐκτελέσαι. Cf. etiam eundem s. v.
κότταβος. Cum vero cum his verbis comparo quae
traduntur s. v. κοτταβίζειν· παίζειν· εἰς χαλκᾶς δὲ
Φιάλας, αἱ καλοῦνται λαταγεῖα, ἀνερρίπτουν ἐμβάλ-
λοντές (legas: ἔρριπτον ἀναβάλλοντές) τι πόμα. καὶ
εἰ ἐγένετο μείζων ψόφος ἐδόκουν ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐρᾶ-
σθαι, — rescribendum esse puto:

χαλκῇ Φιάλῃ ἣν μεταξὺ τοῦ δείπνου ἐτίθεσαν. εἴτα
οἶνου πεπληρωμένα σμικρὰ ποτήρια <λαβόντες> ἀνα-
βάλλοντες εἰς ταύτην ἔρριπτον <τὸ πόμα>, εἰς τὸ cett.

Ad idem enim genus cottabi spectant duae anno-
tationes.

Schol. Rav. ad Ach. 528:

κάντεῦθεν ἀρχή· ἐνταῦθα εἰς τὸν Περικλέα βούλεται ἀγαγεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου, οὐκ εὐπρεπῇ αὐτῷ προσάπτων πρόφασιν.

Praestet ἀνάγειν, nisi malis ἀνενεγκεῖν.

Schol. ad Ach. 530:

Περικλῆς οὐλύμπιος· πρῶτος Ὀλύμπιος. ὅτι ὁ Ζεὺς Ὀλύμπιος καλεῖται, ἐπήγαγε τὸ ἥστραπτεν, ἐβρόντα.

Non intellego vim voc. πρῶτος. Mutanda suspicor:

Περικλῆς Οὐλύμπιος· <προσωνυμία> Ὀλύμπιος, ὅτι ὁ Ζεὺς πρῶτος Ὀλύμπιος καλεῖται, ἐπήγαγε cett. Grammatico ob oculos versata esse videntur verba Plutarchi, Pericl. 8: αἱ μέντοι κωμῳδίαί τῶν τότε διδασκάλων σπουδῇ τε πολλὰς καὶ μετὰ γέλωτος ἀφεικότων Φωνὰς εἰς αὐτὸν ἐπὶ τῷ λόγῳ μάλιστα τὴν προσωνυμίαν γενέσθαι δηλοῦσι, βροντᾶν μὲν αὐτὸν καὶ ἀστράπτειν, ὅτε δημηγοροίη, δεινὸν δὲ κεραυνὸν ἐν γλώσσει φέρειν λεγόντων. Mox in verbis laudatis Eupolidis reddiderim comico πρὸς δὲ γ' αὐτῷ τῷ τάχει: τῷ τάχει pro languidis πρὸς δὲ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει:

κράτιστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν.

ὁπότε παρέλθοι δ', ὥσπερ ἀγαθοὶ δρομῆς,

ἐκ δέκα ποδῶν ἤρει λέγων τοὺς ῥήτορας·

ταχὺς λέγειν μὲν, πρὸς δὲ γ' αὐτῷ τῷ τάχει

πειθῶ τις ἐπενάθιζεν ἐπὶ τοῖς χεῖλεσιν.

οὕτως ἐκίλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων

τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκρωμένοις.

Nam in ipsa loquendi velocitate inerat gratia suadendi.

Schol. ad Ach. 532, ubi de psephismate contra Megarenses a Pericle lato dicitur, post multa quae etiam apud Schol. Rav. leguntur, in fine addit:

ἐνεκάλεσε δὲ ὁ Περικλῆς τοῖς Μεγαρεῦσι ὅτι τὴν ἱερὰν γῆν τὴν ὀργάδα ἐγεώργησαν. Verba autem γῆν τὴν eicienda censeo, coll. Plut. Pericl. 30: ἀποτέμενεσθαι τὴν ἱερὰν ὀργάδα. Vitium redit apud Suid. s.v. ὀργάς, sed recte legitur apud eundem s.v. Ἀνθεμόκριτος. Nihil enim aliud valet ὀργάς nisi terram cultam, quam Homerus ἔργ' ἀνθρώπων appellat. Proprie videtur in usu fuisse apud Megarenses, quod facile explicet absurda quae apud Suid. leguntur in altera annotatione ad voc. ὀργάς.

Schol. Rav. ad Ach. 541:

Φέρ' εἰ Λακεδαιμονίων· εἴ τις Λακεδαιμονίων πλεύσας εἰς Σέριφον καὶ τὸ τυχὸν [αὐτοὺς ἀδικήσας καὶ] λαβὼν παρ' αὐτῶν τοῦτο ἀπέδοτο, εἴτα ἐκεῖνοι κατέφυγον πρὸς ὑμᾶς δεόμενοι βοήθειας, ἤγετε ἂν ἡσυχίαν; λέγει ὅτι οὐδαμῶς, ἀλλὰ κατὰ τάχος ἐβοήθεῖτε ἂν. ταῦτό καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαν, ἀδικούντων ἡμῶν Μεγαρέας.

RUTHERFORD posuit hiatus signum inter voc. παρ' αὐτῶν et τοῦτο, sed nihil invenio quod suppleri possit. Amotis vero verbis quae uncinis saepsi nihil desideratur. Iam RUTHERFORD edidit ἤγετε

ἄρ' ἂν ἡσυχίαν, pro ἡγετε ἄρα ἡσυχίαν; In fine autem annotationis praetulerim ἡνείχεςθε pro ἡνέσχεσθε coll. ἡγετ' ἂν et apud ipsum Aristoph. καθῆσθ' ἂν.

A pluribus editoribus in textu ἐκπλεύσας mutatur in ἐσπλεύσαν, ita ut legant:

Φέρ', εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐσπλεύσαν σκάφει
ἀπέδοτο Φήνας κυνίδιον Σεριφίων, —

qua mutatione tamen non sensus restituitur. Haereo in Φήνας, nam fieri non potest ut poëta Lacedaemoniis affricet ipsorum Atheniensium vitia. Omnes sycophantae Aristophanis populares sunt. Φήνας autem ipsa vox est qua coniectura ἐσπλεύσαν nititur.

Schol. Rav. ad Ach. 546:

περὶ τριηράρχου βοῆς [Θορύβου] βοώντων περὶ τοῦ
δεῖν τριηράρχους εἶναι.

RUTHERFORD vertit: of men crying out that there should be trierarchs. Quod non intellego. Equidem legerim apud poëtam: Θορύβου στρατιωτῶν περὶ τριηράρχων βοήν, annotationemque ita dederim:

τριηράρχων βοώντων cett. i. e. lamentantium quod trierarchia fungi debebant. Nam cum trecentae naves longae in mare deducerentur, minus invisum compluribus minus divitibus accideret necesse erat.

De trierarchia vide e. g. Schol. Rav. ad Equit. 912.

Schol. Rav. ad Ach. 551:

ὕπωπιον τῶν τύλων τῶν γινομένων ἐν ταῖς χερσὶν ἀπὸ τῆς [τοῦ σιδήρου] ἐργασίας. λέγεται δὲ ὑπόπια καὶ τὰ ἀφ' οἰασθηποτοῦν πληγῆς τραύματα.

Verba seclusa Suidas s. v. non habet. Pro τραύματα videtur reponendum esse: κρούματα, coll. Suid. s. v. ὑπωπιασμένοι ὑπόπια δέ ἐστι τὰ ὀγκώματα καὶ κρούματα ἅπερ κονδύλους Φασί.

Schol. ad 552:

κωπέων πλατουμένων τῶν εἰς κώπην ξύλων ἐπιτηδεύων καὶ κώπας ἀρμοζόντων, ἵνα ἴδωσιν εἰ ἐντρέχουσι τοῖς τρήμασι.

Priora modo verba usque ad ἐπιτηδεύων ad hoc lemma pertinent, cetera adscribenda sunt ad Θαλαμίων τροπουμένων inserto voc. τροπωτήρας, ita ut rescribas:

Θαλαμίων τροπουμένων <τροπωτήρας> καὶ κώπας cett.

Cf. Aeschyl. Pers. 375: ναυβάτης τ' ἀνὴρ | τροποῦται κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.

Schol. ad Ach. 553:

τύλων τῶν ξυλίνων ἥλων. ἔστι δὲ τύλος <κυρίως> νενεκρωμένη σάρξ, ἀποσκίρωμα τῶν γονάτων. Sic lego.

Schol. Rav. ad Ach. 606 ita est corrigendum:

κὰν Γέλα κὰν Καταγέλα· <παρ>εποίησε δὲ τὸ Καταγέλα ἀπὸ τοῦ καταγελᾶν αὐτῶν τοὺς στρατηγούς.

Cf. e. g. Schol. Rav. ad Ach. 589: παρεποίησε δὲ καὶ παρέπλασεν ὄνομα ὄρνιθος cett.

Schol. Rav. ad Ach. 614:

ὁ Κοισύρας· Κοισύρα δὲ ἐγένετο Ἀθήνησιν εὐγενὴς
γυνὴ καὶ πλουσία, μήτηρ τοῦ Μεγακλέους, ὃς κατα-
βεβρωκὼς τὴν οὐσίαν καὶ ὕστερον πεπλουτηκὼς ἐκ τοῦ
τὰ κοινὰ πράσσειν <...> λέγεται.

Quae verba comparanti cum annotatione ad Nub.
49, Nub. 800, ceterisque quae apud Hesych., Suid.,
Etym. Magn. s. v. ἐγκεκοισυρωμένος leguntur, satis
planum est ipsis grammaticis qui ex uno omnes
fonte hauserunt, originem nominis non liquere.
Unum tamen mihi constare videtur, poëtam iden-
tidem ad unam solam feminam propter eximiam super-
biam luxuriemque pernotam alludere. Quae autem
fuit illa Coesyra? Duae eiusdem nominis comme-
morantur a grammaticis: filia scilicet Megacelis quam
olim Pisistratus in matrimonium duxit, i. e. femina
ex ipsa Alcmeonidarum familia orta, altera vero
uxor Alcmeonis, mater huius Megacelis, i. e. mulier
ex nescioqua gente nata. Alteram esse fictam ad
hunc locum explicandum probatur eo quod Megacles
longe aetate provector fuit quam qui una cum
Lamacho tangatur. Praeterea miraculi instar esset,
si Alcmeon uxorem duxisset cui non modo nomen
sed etiam vitia suae ipsius proavae communia essent.
Quae vero de priore Coesyra traduntur vide num
vera tibi videantur cum perlegeris longam Herodoti
narrationem (I 59 cett.), in qua nulla mentio fit
nominis mulieris quod prorsus in proverbium abiisse

probat Nub. 49 voc. ἐγκεκοισυρωμένη. Vestigium veri teneri videtur in paucis verbis quae apud Suid. et in annotatione ad Nub. 49 inveniuntur neque omnino cum ceteris cohaerent: ἔστι δὲ Ἐρετριακὸν τὸ ὄνομα. Suspikor enim primam Pisistrati uxorem, ex qua Hippias, Hipparchus, Thessalus nati sunt, illam fuisse Coesyram Eretria oriundam, qua cum civitate nihil vetat Atheniensibus aequae ac cum Boeotis connubium fuisse. Unde etiam planum fit, cur tyrannus Athenis expulsus cum filiis Eretriam profugerit equitesque Eretrienses in pugna ad Pal-lenidem opitulati sint. Cf. Arist. de Rp. Ath. 15: ἔτι δὲ τῶν ἱππέων τῶν ἔχόντων ἐν Ἐρετρίᾳ τὴν πολι-τεῖαν. Grammaticus igitur qui et Coesyram et filiam Megaclis tyranno nuptam legerit, has duas in unam confuderit inductus ipsius comoediae verbis (Nub. 49), quae tamen nullam generis affinitatem demonstrant inter veram Coesyram et fictam Strep-siadis uxorem. Hic autem ὁ Κοισύρας nihil aliud mihi significare videtur nisi virum quendam qui luxuria Coesyram aequat; nostrates: de manlijke Coesyra; nec opus est gentem Alcmeonidarum perscrutari ad alium substituendum qui alicubi latere possit.

Hiatus signum posui post λέγεται, quia pauca addita requiro quibus superbia Megaclis enuntietur; nam locus Aristophaneus indicat superbissimum esse hominem quem perstringit poëta priore paupertate

commemorata. RUTHERFORD, deleto καὶ pro πεπλου-
τηκῶς scripsit πεπλουτηκέναι.

Iam ante sciorum explicationes lectas, vix sana
putabam quae leguntur Ach. 614—617:

ἀλλ' ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,
οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρῶην ποτὲ
ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἐσπέρας,
ἅπαντες „ἐξίστω” παρήνουν οἱ Φίλοι.

Ubi pro οἷς expectaveris οὕς. Sic enim imago
non claudicat, qua indicatur amicos diu, ut amici
solent, silentio obtexisse multum aes alienum a
duobus his viris conflatum, tandem vero eos tan-
quam iacturam abiectis atque alios monuisse ne iis
fiderent. Nunc confirmant suspicionem quae invenio
apud Schol. Rav.:

τοῖς δανείζουσιν παρήνουν οἱ Φίλοι ἐξίστασθαι τοῦ
δανείζειν τοῖς τοιούτοις ὀφείλουσιν ἐράνους καὶ χρέα.

Denique vs. 617 praetulerim ἅπασι pro ἅπαντες.

Schol. Rav. ad 630:

ταχυβούλοις· ἀντὶ τοῦ ταχέως μεταβαλλομένοις.

Male absunt quae addit alter Schol. in fine: ἐν
οἷς βουλευόνται. Notandum praeterea est non modo
ad lemma ταχυβούλοις sed etiam ad μεταβούλοις
spectare explicationem. Inserere velim: ἀντὶ τοῦ
ταχέως <βουλευομένοις καὶ ταχέως> cett.

Schol. ad Ach. 638:

ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων· εἰώθασι γὰρ οἱ ἀλαζόνες
ἐπ' ἄκρων ὀνύχων βαδίζειν καὶ οἱ ἐπαίνων εἰς ἑαυτοὺς
γινομένων <ἡδέως> ἀκούοντες τὴν πυγὴν τῆς κατ' ἐδρας
ἐξαίρειν.

Addendum ἡδέως petas ex altera eiusdem anno-
tatione: οἱ γὰρ ἡδέως τι ἀκούοντες cett.

Schol. Rav. ad Ach. 640:

εὗρετο πᾶν ἄν' ἀντὶ τοῦ πᾶν πρᾶγμα κατορθοῖ.

Corrigas: κατ' ὄρθου.

Schol. Rav. ad Ach. 642:

καὶ τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσιν· ἀντὶ τοῦ τὴν ἡμῶν
αὐτῶν πολιτείαν ἐπιδείξας ταῖς συμμάχοις πόλεσι. του-
τέστι διδάξας τοὺς συμμάχους ὥς χρὴ δημοκρατεῖσθαι,
εὖνους ὑμῖν αὐτοὺς ἐποίησεν. Alter Schol. addit: ἄλλως·
[ἐν] ταῖς ἄλλαις πόλεσι τοὺς ἡμετέρους δείξας δῆμους
ὅτι δημοκρατοῦνται καὶ ἄνευ τυραννίδος ἀλλήλοις πει-
θόμενοι.

Corrigas: πειθομένους, nisi mavis eicere voc. καί.
Manifestum est omittendum esse voc. ἐν, quod
additum omnem sensum tollit. Idem autem vitium
amovebis apud poëtam ipsum scribens:

καὶ τοὺς δῆμους ταῖσιν πόλεσιν δείξας ὥς δημο-
κρατοῦνται pro: καὶ τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσιν.

Schol. Rav. ad Ach. 648:

πότεροι ταῖς ναυσὶ ποῖοι, αὐτοὶ τῶν Ἀθηναίων <ἢ

αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν τῇ ναυμαχίᾳ κρατοῦσιν. Ἔθος δὲ τοῖς βασιλεῦσι τοιαῦτα περιεργάζεσθαι.

Haec enim verba inserta facilius excidere potuerunt quam quae addit RUTHERFORD supplens:

ποῖοι αὐτῶν, τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, cett.

Schol. Rav. ad Ach. 649:

ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά· ἀντὶ τοῦ περὶ τούτου τοῦ ποιητοῦ ἡρώτα τίνας διαβάλλει καὶ κωμῶδεῖ. ἔφασκε γὰρ ὅτι οὗς ἂν οὗτος ὁ ποιητὴς, τουτέστιν Ἀριστοφάνης, σκώψῃ, τούτους <μᾶλλον ἂν> σωφρονίζεσθαι καὶ γίνεσθαι <ἂν> βελτίους.

Schol. ad Ach. 654:

διὰ τὸ ἐπενηνοχέναι αὐτὸν· ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται τὴν Αἴγιναν, οὐχ ὑμᾶς.

In quibus verbis perturbatis haec fere latent:

διὰ <τοῦ>το <οὗν λεγεί> ἐπενηνοχέναι <τοὺς Λακεδαιμονίους> τὸν <πόλεμον>, οὐχ ἵνα τὴν Αἴγιναν ἀφέλωνται ὑμᾶς, ἀλλὰ τοῦτον τὸν ποιητὴν.

Schol. Rav. ad Ach. 667:

πρινίνων· ἀντὶ τοῦ ἀγροίκων, στερεῶν. ἡ γὰρ πρίνος ξύλον στερεὸν <ἔχει>.

Cf. Schol. ad Ach. 180: ἰσχυρὸν γὰρ τὸ τῆς πρίνου ξύλον. Nota explicationem ad voc. πρίνος tropice dictum ut vs. 180, spectare, quamquam hic proprio

sensu praeditum est. Nesciunde neglegenter descriptum.

Schol. Rav. ad Ach. 670:

ἐπανθρακίδες· λεπτοὶ ἰχθύες ὀπτοί. πάντα δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθράκων ὀπτάμενα <τῶν ἰχθύων (cf. Schol. ad 671: τὰ ἡνθρακωμένα τῶν ἰχθύων) ἐπ>ανθρακίδας ἐκάλουν. Iam RUTHERFORD inseruit ἐπ- ex Hesychii annotatione s. v. petium. Suidas eadem quae hic Schol. tradit, apud quem in subsequentibus prothesis ἐπ- etiam in vocabulo ἀνθράκιον misere desideratur:

καὶ <ἐπ>ανθράκιον βραχὺ τριποδίσκιον παρὰ Ἀλέξειδι. Leguntur s. v. ἀνθρακιά.

Schol. Rav. ad Ach. 678:

γυροβοσκούμεθ' ἐν τῷ γήρῳ <εὔ> πάσχομεν.

Numquam enim est vox media γυροβοσκεῖσθαι; hic opponuntur verba: ἀλλὰ δεῖνὰ πάσχομεν.

Schol. ad Ach. 687:

σκανδάληθρ' ἰστὰς ἐπῶν. . . . καὶ ἡ μὲν λέξις πεποιοῦται παρὰ <τὸ ἰστάναι> τὰ πέτευρα τῶν παγίδων.

Non modo cetera verba explicationum sed etiam quae apud ipsum poëtam leguntur miro modo turbata videntur. Ach. 685—688:

ὁ δέ, νεανίαν ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,
ἐς τάχος παῖει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασιν.
κᾶτ' ἀνεγκύσας ἐρωτᾷ, σκανδάληθρ' ἰστὰς ἐπῶν,
ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ κυκῶν.

Sensus autem et ratio imaginis hunc in modum
reconstrui iubent :

ὁ δέ, νεανίαν ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν
ἄνδρα Τιθωνὸν ξυνάπτων, σκανδάληθρ' ἰστάς ἐπῶν
ἐς τάχος παίει σπαράττων καὶ ταραάττων καὶ κυκῶν,
καὶ τ' ἀνεγκύσας ἔρωτᾷ στρογγύλοισ τοῖς ῥήμασι.

Iuvenem enim sibi adsciscit causidicum ad grandae-
vum virum persequendum, tum verborum decipulas ponit in quas senem tanquam avem captum
vexant distrahunt, denique attonitum et semimortem
protrahunt et interrogare incipiunt ut per sua ipsius
confusa responsa causam perdat. Confer tum sub-
sequentia :

ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει, καὶ τ' ὀφλῶν ἀπέρχεται.
εἴτα λύζει καὶ δακρύει, καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους·
„οὐ με χρὴν σορὸν πρίσθαι, τοῦτ' ὀφλῶν ἀπέρχομαι.”

Acharn. versibus 703—718 diligenter lectis ite-
rumque relectis intellegere non possum cur identi-
dem viri docti in iis haereant nonnullaque sive
mutare sive expungere studeant. Omnia enim te-
nentur ex quibus reconstrui facta possint. „Cui
enim, inquit, rectum videtur quod Thucydides
noster aequalis summa egentia exul interiit? An
Cephisodemo? Equidem commiseratus sum nec
lacrimis abstinui, cum viderem senem a sagittario
vexatum.” Igitur edendum :

τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφὸν ἡλίκον Θουκυδίδην
ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ;
τῷδε τῷ Κηφισοδήμῳ τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ;

Ne synegoro quidem Cephisodemo, τῷ λάλῳ,
rectum videbatur, cuius opera perfecit accusator
Euathlus ut Thucydides condemnaretur. Neutiquam
licet, ut proposuit ΗΑΜΑΚΕΡ, Κηφισοδήμῳ mutare
in Κηφισοδήμου ita ut filius huius Cephisodemi idem
sit atque Euathlus. Nam iam vs. 685 ad nihil aliud
spectat nisi ad hanc causam:

ὁδὲ νεανίαν ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν,

cf. vs. 714, cett.:

ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ἢ
τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος,
τοῖς νεοῖσι δ' εὐρύπρωκτος καὶ λάλος ὡς Κλεινίου,

i. e. cum causa contra senem agitur, senex sit
συνήγορος.

Et 717 cett.:

καξελαύνειν ἡγρὴ τὸ λοιπὸν, καὶ φύγη τις ζημιούν,
τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ,

i. e. senex senem accuset. Veritas: „et in exilium
mitti et exulem re familiari spoliari senem a sene
oportet.” Unde apparet illum Thucydidem ex patria
esse pulsum ac postea accusatorem his nondum

contentum effecisse ut bona eius publicarentur. Quo etiam plane alluditur verbis „τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ” (704), quae sic nihil commune habent cum Cephisodemo, sed illustrant originem Euathli, aequae „ὅπ’ ἀνδρὲς τοξότου” (707), „Ἀχαιῶν” (709), „ὑπερετόξευσεν” (712). Voc. Ἀχαιῶν enim cardo mihi videtur esse errorum, quippe quod non Cererem sed urbem indicet, urbem scilicet, nisi fallor, Bospori Cimmerii, de qua vide Strab. XI 2, 12: Φασὶ δ’ ἀπὸ τῆς Ἰάσονος στρατιᾶς τοὺς μὲν Φθιώτας τὴν ἐνθάδε Ἀχαιῶν οἰκίσαι. Unde igitur Euathlus sive genus duxit sive Aristophanes eum hinc oriundum facit, cognomine eius „toxota” inductus. Nec quemquam fugit poëtam comice ludere in urbis et deae nomine additis verbis μὰ τὴν Δήμητρα. Sic tota narratio perlucida fit atque omnia obscura evanescunt ex verss. 708 cett.:

ὃς μὰ τὴν Δήμητρ’, ἐκεῖνος ἦν ἢ Θουκυδίδης,
οὐδ’ ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαιῶν ῥαδίως ἠνέσχετο,
ἀλλὰ κατεπάλλαισεν ἂν μὲν πρῶτον Εὐάθλους δέκα,
κατεβόησε δ’ ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,
ὑπερετόξευσεν δ’ ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.

Schol. ad Ach. 706:

καπεμορξάμην ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. παρέπεται γὰρ τοῦτο τοῖς δακρύουσιν.

Mutes τοῖς δακρύοις sive τῷ δακρύνειν.

Schol. ad Ach. 709:

Ἀχαιῶν Ἀχαιῶν δὲ τὴν αὐτὴν (sc. Δήμητρα) ἐκά-
λουν ἢ ἀπὸ τοῦ ἤχου ὃν παρεῖχε τοῖς περὶ τὴν
Γέφυραν εἰς Ἀθήνας ἀπιοῦσιν. ἢ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν
Συγατέρα ἄχους. ὁ δὲ νοῦς, ἡνίκα ἦν <νέος> Θουκυδίδης,
οὐχ ὅπως τοξότην ἡνέσχετο ὅν καταβοᾶν αὐτοῦ, ἀλλ'
οὐδὲ τὴν Ἀχαιῶν αὐτὴν.

Inserendum curavi νέος quod ob similitudinem
praeceuntis νοῦς excidisse videtur. Supra autem propo-
suerim: ἀπὸ τοῦ ἤχου ὃν παρεῖχε περὶ τὴν γέφυραν
τοῖς εἰς Ἀθήνας ἀπιοῦσι <μύσταις>. Cf. Etym. M.
s. v. Γεφυρεῖς· δῆμος Ἀττικὸς· ὅθεν καὶ Γεφυραῖα
Δημητῆρ. εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἔχειν γέφυραν δι' ἧς ἐπὶ
Ἐλευσῖνα κάτεισιν οἱ μύσται. Vide VLL. s. v. γεφυ-
ρισμός, γεφυρίς, γεφυρισταί. Via enim Sacra ducebat
ponte qui erat in Cephiso torrente. Nec minus
verisimile mihi videtur mystas cum in urbem rede-
unt γεφυρίζειν quam cum ad sollemnia mysteria
celebranda Eleusinem se conferunt. Conf. VLL.
s. v. γεφυρίζειν· ἐν Ἐλευσῖνι ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῖς
μυστηρίοις καθεζόμενοι ἔσκωπτον τοὺς παρόντας.

Schol. ad Ach. 751:

διαπεινῶμεν· <δια>πίνωμεν, ὥφειλεν εἰπεῖν, πρὸς τὸ
πῦρ καθήμενοι· χειμῶνος γὰρ οἱ πότοι πρὸς τὸ πῦρ
γίνονται. ὁ δὲ <δια>πεινῶμεν εἶπε διὰ τὸν λιμόν. ἢ
ἐσχάτως πεινῶμεν ὥστε καὶ τὰ ἱμάτια ἀποδόμενοι κα-

θεζόμεθα πρὸς τῷ πυρὶ διὰ τὸ ψῦχος. [ἢ διαπύρωσ καὶ ἐκτόπως πεινῶμεν, ὃ καὶ βέλτιον.]

Verba ultima quae absurdam continent explanationem locutionis διαπεινῶν πρὸς τὸ πῦρ iure abiudicabimus priori annotatori; nam qui initium scripsit numquam haec addere potuit nedum meliora putare. Suidas qui paucis variatis totum scholium descripsit recte utrobique servat praepositionem δια. De verbo διαπίνειν, certatim potare, vide Pac. 1131, Herod. V 18, IX 16, Plat. Rp. 420 E.

Schol. ad Ach. 766:

ἀντεινον αἱ λῆς' . . . εἰώθασι δ' οἱ τὰς ὄρνεις ὠνούμενοι ἀνατείνειν ταύτας καὶ τὸ βάρος αὐτῶν σκοπεῖν, καὶ οὕτω καταλαμβάνειν εἶναι παχεῖας.

Nonne latet: καταμανθάνειν εἴ εἰσι παχεῖαι? De verbo καταμανθάνειν conf. Plut. Dion. 34.

Schol. ad Ach. 792:

κάλλιστός ἐστι χοῖρος κοινὴ ἢ ἔννοια ἐπὶ τε τοῦ ζώου [τοῦ χοίρου] καὶ ἐπὶ τοῦ αἰδοίου [τῆς κόρης].

Schol. ad Ach. 793:

ἀλλ' οὐχὶ χοῖρος τὰ Φροδίτη θύεται πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων οὐ θύουσι χοίρους τῇ Ἀφροδίτῃ ὡς βδελυτομένη διὰ τὸν Ἄδωνιν αὐτόν.

Corrigas χοῖρον. Conf. praeter textum Aristo-

phanis Schol. Rav. ad Ach. 747: ὅτι ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος χοῖρος θύεται.

Schol. ad Ach. 811:

ἀστειῶ γε τὼ βοσκήματε' ἐπὶ χοίρων δὲ καλεῖται (legas: κεῖται) τὸ βόσκημα. Ξενοφῶν δὲ ἐν ἐβδόμῳ τῆς Παιδείας καὶ ἐπὶ ἵππων τέθεικε τὴν λέξιν.

Schol. ad Ach. 816, 17:

Ἑρμῆ ἐμπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὴν οὕτω μ' ἀποδόσθαι τὰν τ' ἐμαυτοῦ ματέρα' ὁ Μεγαρεὺς δὲ πάνυ καλῶς ἐμφαίνει τὸν πολὺν λιμόν. ὡς εὐτυχῶς γὰρ πωλήσας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, [καὶ] καλῶς εὐχεται πάλιν οὕτως ἀποδόσθαι <τὴν γυναῖκα> καὶ τὴν μητέρα.

Pro τὴν θυγατέρα legatur sive τὼ θυγατέρε sive, quod apud sequiores praestat, τὰς θυγατέρας.

Schol. ad Ach. 833:

πολυπραγμοσύνη νυν ἐς κεφαλὴν τράποιτ' ἐμοί'. . . . οὕτως δὲ ἔλεγον οἱ Ἀττικοί, εἰ κατηγοροῦν τινός, εἰς κεφαλὴν τρέποιτο <σοί>.

Quod attinet ad insertum σοί, vide ad Nub. 40: ἐς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται. Pac. 1063: ἐς κεφαλὴν σοί. Plut. 526, 651: μὴ δῆτ' ἐμοίγ' ἐς τὴν κεφαλὴν. Non vero cum aliquem accusant, sed cum ipsis ab aliis maledicatur, his verbis uti solent. Unde suspicor legendum esse pro εἰ κατηγοροῦν

τινός: εἰ κακηγοροῦντο ὑπό τινος. Nota cetera ad hunc versum adscripta, uno tenore a DÜBNERO edita, duas diversas continere annotationes quarum altera incipit a verbis hisce: ἀντὶ τοῦ, ὅτι πολυπράγμων, cett.

Schol. ad Ach. 838:

καρπώσεται . . . ἐν τᾷγορᾷ καθήμενος· μόνους τοὺς καρποὺς ἐξοίσεται.

Pro μόνους aut μόνος legendum est aut, quod malim, ἄπονος. Hoc enim recte explicet: ἐν τᾷγορᾷ καθήμενος. Sed fortasse haec quoque verba spectant ad vs. 842: οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ τι, cett., ubi vide Schol.: διότι αὐτὸς μόνος συναλλάττει τὰς ἀγοράς.

Schol. ad Ach. 844:

οὐδ' ὥστις Κλεωνύμῳ· ἀντὶ τοῦ οὐδὲ πισθήσῃ ὑπὸ Κλεωνύμου ἀναγκάζοντός σε κινεῖν.

Exspectaveris ἐκκλίνειν, cf. e. g. Babr. 91, 5: οὐ σέ, τὸν λέοντα δ' ἐκκλίνω.

Schol. Rav. ad Ach. 849:

μοιχός· εἶδος καὶ ὄνομα κουρᾶς ἀπρεποῦς κιναιδῶδους. Transponenda sunt: ὄνομα καὶ εἶδος cett. I. e. μοιχός est nomen (sc. hominis) et genus tonsurae. Nam apud Gramm. saepius voc. ὄνομα significat nomen hominis vel nomen proprium, oppositum

voc. προσηγορία. Cf. praeterea Suid. s. v. μοιχός· εἶδος κούρας κιναιδώδους. Ἀριστοφάνης·

Κρατῖνος αἰεῖ (sic) κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ.

ἀπρεπής κούρᾳ καὶ κιναιδώδῃ· καὶ κῆπος ἄλλο εἶδος καὶ σκάφη ἕτερον, καὶ παροιμία· ἔλκει μοιχὸς εἰς μυχὸν. ῥηθεῖσα ἡ παροιμία <ἐπὶ> τῷ Καλλίᾳ. Tunc desunt nonnulla quae de raphanidosi agunt ac legi possunt apud Suid. s. v. ῥαφανίς. Pergit s. v. μοιχός· ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς οἱ νόμοι τοὺς δημίους (τοὺς ζημιώτας? cf. Schol. ad Aesch. Prom. 77) ὀπλίζουσιν. οἱ δὲ κηπουροὶ τὰς ῥαφανίδας φυτεύουσιν, αἷς εὐθὺς ἐὰν ἀλῶ τις τιμωρεῖται.

Quae afferunt schol. ad vs. 850 (ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων) de illo Artemone praeclaro machinarum artifice, plenius exposita leguntur apud Plut. Pericl. 27. Verba tamen quae sub finem annotationis occurrunt (καὶ πάντες οἱ σοφοὶ περιφόρητοι καλοῦνται) nescio an potius originem ducant ex verbis Platonis Socr. Apol. § 2: ὥς ἔστι τις Σωκράτης, σοφὸς ἀνὴρ, cett. et § 3: Σωκράτην τινὰ ἐκεῖ περιφερόμενον, cett.

Schol. ad Ach. 860:

ἐκαμὸν γὰρ τὰν τύλαν· τύλον δὲ ἀρσενικῶς καὶ τύλαν θηλυκῶς ἔλεγον τοῦ ἄμυν τοῦ τετυλωμένου (καὶ πεπιλημένον [καὶ τετριμμένον] ἐκ τῆς σαρκός, ὅποιον cett.

Recte Suid. duo verba uncinis saepta non habet

s. v. τύλος, quippe quae male cum subsequentibus ἐκ σαρκὸς congruant. Callum enim cutem terendo exoritur, non ex cute teritur.

Schol. Rav. ad Ach. 863:

τὸν πρωκτὸν κυνὸς· τὸ πρωκτὸν κυνὸς ἀπὸ παροιμίας ἦν τοῖς ὀφθαλμιῶσιν ἔλεγον, ἐς πρωκτὸν κυνὸς βλέπε.

Rectius interpretatur proverbium Suid. s. v. πυγῇ· καὶ παροιμία· εἰς κυνὸς πυγὴν ὄρᾳ, ἐπὶ τῶν λημώντων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤτοι ὀφθαλμιόντων ἐπέλεγον. Non enim caecis iubebant in canis podicem inspicere, sed de caecis dicere solebant eos tam bene videre quam si quis in canis podicem inspexerit. Quae autem annotat noster huc male adscripta sunt a quodam qui non intellegebat Ar. Lysistr. 255, ubi Praxagora dicit si lippus Neocleses se obiurgarit, se responsuram esse: ἐς κυνὸς πυγὴν ὄρα, i. e. noli aliena curare, fac quod facere soles, tua caecitate contentus sis. Vide Schol. ad Lysistr. 255: παροιμία παιδικὴ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμιόντων, ἐς κυνὸς πυγὴν ὄρᾳ καὶ τριῶν ἀλωπέκων(?), quae verba apud Suid. redeunt. Quod attinet ad huius Ach. loci interpretationem, valde mihi arridet quod existimabat BERGLERUS, hos tibicines esse armatos tibiis utricularibus ex pelle canina factis (nostrum: doedelzakken). Edit. Ald. in Schol. addit post τὸ πρωκτὸν κυνὸς verba κομμάτιόν ἐστιν.

Schol. ad Ach. 866:

Χαιριδεῖς βομβαύλιοι' . . . Ἀττικὴ δὲ ἡ συνήθεια τὸ οὕτω λέγειν ἀπὸ τοῦ Χαίριδος Χαιριδεῖς, καὶ ἀπὸ τῆς περιστερᾶς περιστεριδεῖς.

Corrigas ὥς pro καί, quae voculae, ut notum est, persaepe inter se confunduntur.

Schol. Rav. ad Ach. 868:

Φυσᾶντες· ὅπισθεν μου, Φησί, Φυσᾶντες τῷ πνεύματι αὐτῶν τὰ ἄνθη τῆς γλήχωνος ἀπέβαλον.

Neminem fallit requiri τῶν αὐλῶν.

Schol. Rav. ad Ach. 896:

ἀγορᾶς τέλος· ἔθος ἦν τὸ παλαιὸν ὥς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ τέλος διδόναι τοῖς λογισταῖς. λέγει οὖν ὁ Δικαιοπόλις ὅτι τέλος λαμβάνω ταύτην ὑπὲρ ὧν ἐπώλησας.

Quia nihildum vir Boeotus vendidit, suspicor latere: ὑπὲρ ὧν ἄπει πωλήσας: ,pro iis quibus venditis abibis?.

Schol. ad Ach. 915:

τῶν περιστῶτων χάριν· ἰδίως, Φησί, Φράσω διὰ τοὺς περιστῶτας.

Immo: <οὐκ> ἰδίως, Φησί, Φράσω, <ἀλλὰ> διὰ τοὺς περιστῶτας. Ut explicat ibidem etiam Schol. Rav.: οἶον, οὐκ εἰς σὴν χάριν, ἀλλὰ τῶν παρόντων, ὥς Φιλόπολις.

Schol. Rav. ad Ach. 920:

ἐνθεῖς ἂν ἐς τίφην· τίφην οἱ Ἀθηναῖοι καλοῦσι τὴν καλουμένην σίλφην· ἔστι δὲ ζῶον κανθαρώδες· λέγει δὲ ὅτι ἐκ ταύτης δῆσας τις τὴν θρυαλλίδα ἡμμένην εἰσπέμπει (legas: εἰσπέμψειεν ἂν, ex ipso Aristophane petenda) εἰς τὰ νεώρια, ἐπιτηρήσας πνέοντα βορέαν <μέγαν>.

Schol. ad Ach. 924:

σελάγοιנט' ἂν· αἱ ναῦς δηλονότι. ταῦτα δὲ λέγει ἐκπληττόμενος ὁ Δικαιοπόλις τὸν συκοφάντην. ταῦτα δὲ εἰπὼν τύπτει εὐθύς τὸν Νίκαρχον.

Media pars annotationis non ad hoc lemma pertinet. Igitur rescribas: σελάγοιנט' ἂν· αἱ ναῦς δηλονότι. ταῦτα δὲ εἰπὼν τύπτει εὐθύς τὸν Νίκαρχον. Sic omnia quae requiruntur habes. Reliqua partim trahenda sunt ad vs. 919: νεώριον θρυαλλίς; οἴμοι τίνι τρόπῳ; ταῦτα δὲ λέγει <ὡς> ἐκπληττόμενος ὁ Δικαιοπόλις, — partim ad vs. 927: δός μοι φορυτὸν ἵν' αὐτὸν ἐνδήτω φέρων: αὐτὸν τὸν συκοφάντην. Cf. Schol. Rav. ad vs. 952: μόλις γ' ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον· ὁ Δικαιοπόλις λέγει τὸν συκοφάντην, eundem ad vs. 940: ἀγγεῖω τοιούτῳ· τῷ συκοφάντῃ λέγει cett.

Schol. ad Ach. 940:

πῶς ἂν πεποιθοῖη τις ἀγγεῖω τοιούτῳ; διὰ τὸ κράζειν καὶ βοᾶν τὸν συκοφάντην λέγει ὁ χόρος ὅτι πῶς ἂν θαρροῖη τοιούτῳ ἀγγεῖω ἂν θρωπός τις ποτε, τοιοῦτον

ἤχον ποιοῦντι; παρόσον καὶ ἀναγκαῖόν τι βαλεῖν οἱ ἄνθρωποι παραιτοῦνται ἐπὶ τοιούτων κεράμων, φοβούμενοι τὸ σαθρὸν αὐτῶν.

Transposui verba ἀναγκαῖόν τι βαλεῖν quae in Mss. inveniuntur post voc. παραιτοῦνται.

Schol. Rav. ad Ach. 947:

μέλλω γέ τοι Φερίδδεν· καταβάλλειν, ἀπὸ μεταφοῶς τῶν Φεριζόντων, ὅτι τὰ δράγματα τιθέασι.

Ultima verba a voc. ὅτι usque addita leguntur in Edit. Ald. Primum autem καταβάλλειν hic nihili est; iam diu enim antequam Dicaeopolis eum obligare coepit, sycophanta humi prostratus est. Quare suspicor nostrum scripsisse καταλαμβάνειν vel καταλαμβάντες ἱμᾶσι, Aelian. V. H. I, 18: περόναις κατελάμβανον, Athen. XV, 672 F: τοῖς κλαδοῖς οἷς αὐτοὶ κατέλαβον τὴν Φεόν, c. a. Dein pro τιθέασι scribendum videtur ἀνατιθέασι, cf. Arist. Equ. 1056: καὶ κε γυνὴ Φέροι ἄχθος ἐπεὶ κεν ἀνὴρ ἀναθεῖη, Xen. Anab. III, 1, 30, II, 2, Cyrop. VIII, 5, 4. Lys. VII, 19: ἀναθέμενος δὲ ὁ βοηλάτης ὄχρετο ἀπάγων τὰ ξύλα. Denique vocabulum δράγμα apud sequiores nonnumquam idem valere atque ἄμαλλα probare potest Plut. Publ. 8: ἔτυχε δὲ τεΦερισμένον ἄρτι, καὶ κειμένων ἔτι τῶν δραγμάτων, cett. Cf. Athen. XIV, 618 D.

RUTHERFORD edidit: καταβάλλειν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν θερίζοντων ὅτι τὰ δράγματα κατατιθέασιν. To throw down; a metaphor from reapers as laying down the handfuls of grain.

Idem ibidem:

μέλλω γέ τοι θερίδδεν· διότι πολλοῦ ἐθέριζον διὰ τὸν πόλεμον. Corrigas: ὅτι διὰ πολλοῦ ἐθέριζον δ. τ. π.

Multo cum gaudio rusticus exclamat se nunc tandem messem esse facturum, quod plurimos per annos facere non potuerunt propter bellum. Ratio dicendi videtur non pati negationem quam RUTHERFORD post πολλοῦ inseruit. Vide Arist. Plut. 1045: ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἐορακέναι. Cf. etiam διὰ χρόνου apud Lys. I, 12 etc.

Schol. ad Ach. 951:

πρὸς πάντα δὲ συκοφάντην· ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σωρόν.

Quae aequè obscura sunt ac verba Aristophanis ipsius corruptissime tradita, vss. 948—51:

ἀλλ', ὦ ξένων βέλτιστε, συν-
θερίζε καὶ τοῦτον λαβὼν
πρόσβαλλ' ὅπου βούλει φέρων
πρὸς πάντα συκοφάντην.

Quae omni sensu carent. Sagaciter vir clarissimus VAN LEEUWEN: men zou verwachten: nu, geluk er mee, en verzuim vooral niet bij gelegenheid er

meer van te komen halen. „Expectaveris: bene mercem vendas ac redeas saepe ad alios emendos.” Si verum est poëtam huiuscemodi aliquid dixisse, verba πάντα συκοφάντην monstrant chorum ad unum omnes sycophantas Boeoto venales obtulisse, unde etiam explicatur Scholii voc. σωρόν. A schol. exorsus verba corrupta hoc modo emendare velim: ἅπαντα συκοφάντην· ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν <πάντα τὸν> σωρόν <τῶν συκοφαντῶν>. Nam voc. πρὸς, quod sine dubio corruptum praesertim sensui obstat, perfacile a praecedenti πρόσβαλλ’ sumi potuit. Tum pauca modo impediunt ne etiam ipsius poëtae verba lucida e traditis proveniant:

ἀλλ’, ὦ ξένων βέλτιστε, καὶ
 θέριζε καὶ [τοῦτον λαβὼν] πρόσβαλλ’ ὅτου
 βούλει φέρων
 ἅπαντα συκοφάντην.

I. e. „At optime hospes, non modo illum tecum portes sed etiam omnes alios sycophantas quovis pretio emptos.” καὶ pro συν- iam Elmsl. Dind., [τοῦτον λαβὼν] iam Mein. Bergk.

Sic etiam metrum congruit cum vss. strophae, 940—48:

πῶς ἂν πεποιθοῖη τις ἀγ-
 γείῳ τοιούτῳ χρώμενος
 κατ’ οἰκίαν
 τοσόνδ’ αἰὲς ψοφῶντι;

Schol. ad Ach. 954:

τὰν τύλαν· τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ
γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα. <ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν
τὸν ὦμον> ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀχθοφόρων ζώων.

Cf. Suid. s. v. τύλα ἢ τύλος.

Schol. Rav. ad Ach. 955:

χῶπως κατοίσεις· ἵνα μὴ οὕτως κούφως ἀπέρχῃ.

Potius mihi adscribenda videntur ad subsequentis
versus verba ἀλλ' ὅμως.

Plura minoris momenti vitia notare lubet in
longiore Scholio quod legitur ad Ach. vs. 961:
εἰς τοὺς Χόας· . . . Φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος Ἀνθροστήρια
καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν <τὴν> Διονύσῳ ἀγο-
μένην· κατὰ μέρος δὲ Πιθιογίαν, Χόας, Χύτρας (Mss.
χύτραν). καὶ αὖθις, ὅτι Ὀρέστης μετὰ τὸν Φόνον εἰς
Ἀθήνας ἀφικόμενος, — ἦν δὲ ἑορτὴ Διονύσου Ληναίου —
ὥς μὴ γένοιτο σφίσι δόσπονδος ἀπεκτονῶς τὴν μητέρα,
ἐμηχανήσατο τοιόνδε τι Πανδίων. χοᾶ οἴνου <ἔνα> ἐκάστῳ
τῶν δαιτυμόνων παραστήσας, ἐξ αὐτοῦ πίνειν ἐκέλευσε
μηδὲν ὑπομιγνύντας ἀλλήλοις, ὥς μήτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ
κρατῆρος πίοιεν Ὀρέστη (Mss. πίοι Ὀρέστης) μήτε
ἐκεῖνος ἀχθοίτο καθ' αὐτὸν πίνων μόνος. καὶ ἀπ' ἐκείνου
Ἀθηναίοις ἑορτὴ ἐνομίσθη οἱ Χόας. Mox: μέτρον δέ
ἐστιν Ἀττικὸν χωροῦν κοτύλας ὀκτώ. καὶ ἀλλαχοῦ
Ἀριστοφάνης (Ach. 1085).

ἐπὶ δεῖπνον ταχύ

βάδιζε τὴν κίστην λαβὼν <καὶ τὸν χοᾶ>.

οἱ γὰρ καλοῦντες ἐπὶ δεῖπνον στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα παρετίθεσαν, οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ἐψήματα καὶ <οῖνον κατὰ> κίστην καὶ χοῶ.

In Schol. ad Equ. 95 eadem enarrata reperiuntur, ubi corrigas sodes sub finem:

... ὥς ἂν μὴ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίνοικεν> ἕνα ἐκάστῳ τῶν κεκλημένων παρέθηκε χοῦν.

Schol. ad Ach. 967:

ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω· δέον δὲ εἶπεῖν ἐπὶ ταρίχει ἀνιστάτω, ἔφη, ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω, διαπαίζων αὐτόν.

BLAYDES cogitat de voc. ἐσθιέτω pro ἀνιστάτω legendo. Sed ἐσθιέτω ἐπὶ ταρίχει nihili est. Suspicio latere δνινάσθω (nostrates: hij ete zijn bekomst aan stokvisch). Cf. Hom. τ 68: ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο. Eur. Or. 1677, Iph. A. 1008.

Schol. ad Ach. 974:

ὦν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ κτλ.: ἀντὶ τοῦ τῶν ὀρνέων τὰ μὲν ἔασει νέμεσθαι ἐν τῇ οἰκίᾳ, τὰ δὲ νέμεται.

Mutes νέμεται in ἔδεται, collatis verbis Schol. Rav.: τῶν ὀρνέων τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἀνθηρὰ κατὰ τοὺς οἴκους ἀνατρέφομεν, τὰ δὲ μὴ ἀνθηρὰ ἐσθίομεν.

Schol. Rav. ad Ach. 988:

ἐπτέρωται γ' ἐπὶ κτλ.: πρὸς τὸ ἄνω ἀπέδωκεν περὶ

τοῦ Δικαιοπόλιδος· τὰ γὰρ διὰ μέσου περὶ τοῦ πολέμου εἴρηται.

Restituas: τὰ γὰρ περὶ τοῦ πολέμου διὰ μέσου εἴρηται.

RUTHERFORD, quamquam textum non correxit, vertit: „the Chorus resume their previous subject, viz. Dicaeopolis, the lines about War being parenthetical. Redit Chorus ad Dicaeopolin, quae enim de bello dicuntur, in parenthesi posita sunt.”

Schol. ad Rav. 995:

ὄρχον ἐλάσαι μακρόν· ἐμφαντικῶς κατὰ γεωργίαν τὸ μακρόν.

Immo: κατὰ γεωργόν. „Vocula μακρόν manifeste agricolam demonstrat.’ Illi enim per totam vitam huic rei operam dant ut agellum suum augeant nec quidquam auribus rusticis tam suave quam ὄρχον μακρόν.

Schol. ad Ach. 1004:

τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε· . . . ἐκάλουν δὲ οἱ κήρυκες σάλπιγγας βαστάζοντες καὶ ἐσήμαινον.

Transponenda: ἐκάλουν δὲ οἱ κήρυκες καὶ σάλπιγγας βαστάζοντες ἐσήμαινον.

Schol. Rav. ad Ach. 1018:

οἱμοὶ τάλας· ἔρχεται ἀνὴρ Ἀθηναῖος, γεωργὸς (ἀπὸ

Φυλῆς), ἀπολέσας αὐτοῦ τὰς βόας ληφθεῖσας ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν.

Schol. Rav. ad Ach. 1020:

σπονδαὶ γάρ εἰσί σοι μόνῳ· ἐπεὶ αὐτὸς <ἑαυτῷ>
ἔσπεύσατο πρὸς Λακεδαιμονίους.

Cf. ad 1030: ἰδίᾳ καὶ ἑαυτῷ μόνῳ. Ach. 130 cett.

Schol. Rav. ad Ach. 1030:

οὐ δημοσιέων τυγχάνω· οἱ δημοσίᾳ χειροτονούμενοι
ἰατροί, καὶ δημόσιοι <καλούμενοι>, προῖκα ἐθεράπευον.

Additum δημόσιοι prorsus supervacuum fieri videtur, si cum RUTHERFORD καὶ mutatur in ὧς. Monet Scholiasta publicos medicos olim idem habuisse nomen quo carnifices appellabantur.

Schol. ibidem:

Φησὶν οὖν καὶ οὗτος ὅτι οὐ τῶν δημοσιευθέντων
ἰατρῶν <ὧν> τυγχάνω.

Immo vero δημοσιευόντων. Cf. Plut. Phoc. 4.

Schol. Rav. ad Ach. 1032:

κλᾶε πρὸς τοὺς Πιττάλου· ὁ Πίτταλος οὗτος ἰατρὸς
παρὰ Ἀθηναίοις. λείπει δὲ τὸ μαθητάς. τοῦτο δὲ ἔφη,
ἐπειδὴ ἐκεῖνος εἶπεν, ὑπάλειψον τοὺς ὀφθαλμούς· ὥς ἂν
οὖν εἰ ἔλεγεν, ἄπελθε, ἐγχείρου παρὰ <τοὺς> Πιττάλου.

Schol. Rav. ad Ach. 1045:

κνίσῃ· παρόσον ἢ κνίσα τῶν ὀπτωμένων τοῖς γείτοσι
δ<.....>.

Explere possis hiatum ex Suida s. v. κνίσσης· τῆς
δὲ κνίσσης διαδοσίμου γενομένης καὶ προσπετούσης ἤτησε
τοῦ κρέως. Inserenda: διαδόσιμος γενομένη προ-
σπίπτει.

Schol. Rav. ad 1056:

ἡ νυμφευτρία· ἔρχεται νυμφευτρία [δεομένη Δικαι-
οπόλιδος, καὶ] λέγουσα ὅτι ἔπεμψέ μέ τις νύμφη δε-
ηθῆναί σου πρὸς τὸ λαβεῖν τῆς εἰρήνης, ὅπως ἀλείφῃ
τὸ αἰδοῖον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς cett.

Pro πρὸς τὸ expectaverim sive μέρος τι, quod
facilius in πρὸς τὸ corrumpi potuit, sive μικρόν τι,
quod etiam Schol. habet ad Ach. 1058: μικρόν τι
τῆς εἰρήνης λαβεῖν.

Schol. Rav. ad Ach. 1060:

ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος· ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τὴν οἰκίαν
τὸ πέος ἔφη.

Sic τὸ πέος obiectum pendet a verbo οἰκουρεῖν. Sed
nemo non videt subiectum esse sententiae. Suspicionem
verba τὴν οἰκίαν vitiata esse ex παρὰ προσδοκίαν,
reponendumque: ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ <νύμφιος παρὰ
προσδοκίαν τὸ πέος ἔφη.

Schol. ad Ach. 1074:

λόχους· ἐνιοὶ μὲν τὸ ἐξ ἀνδρῶν ὀκτὼ σύστημα, οἱ δὲ

τὸ ἐξ ἀνδρῶν δώδεκα, οἱ δὲ τὸ ἀπὸ ἐκκαίδεκα ἀνδρῶν
πληθός, ὃ καὶ τέλειόν [Φασί] καὶ σύμμετρον. καὶ λοχαγός,
προστάτης καὶ ἡγεμὼν ὁ αὐτός ἐστι, πρῶτος καὶ
ἄριστος τοῦ λόχου.

Corrigas e Suid.: καὶ λοχαγός, πρωτοστάτης
καὶ cett.

Versum 1079 libri et Schol. Dicaeopolidi tribuunt,
multi editores una cum versu praecedenti Lamacho,
BLAYDES versum 1078 a Dicaeopolide dictum vult,
versum 1079 a Lamacho. Vide an praestet ambobus
rem controversiam addicere itaque rescribere:

ΛΑ. ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.

οὐ δεινὰ μὴ ἔξεῖναι ἔμε μὴδ' ἐορτάσαι; 1079

ΔΙ. ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.

<οὐ δεινὰ μὴ ἔξεῖναι ἔμε μὴδ' ἐορτάσαι;>

Sic et stichomythia et sensus servatur. Cf. Schol.:
ὁ Δικαιοπόλις, οὐ δεινόν, Φησί, μὴ ἐξουσίαν ἔχειν με
ἐορτάσαι (ἴσως διὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν θόρυβον.) Ultima
verba Schol. probare videntur haec a Dicaeopolide
dici post ἰὼ στράτευμα cett. Cf. Ach. 1140 cett.,
ubi editores eodem modo iure textum sanant.

Schol. Rav. ad Ach. 1086:

τὸν χοᾶ' χοᾶ δὲ ἐπεφέροντο οἱ καλούμενοι ἵνα μὴ
κοινωνῶσιν ἄλλου ποτηρίου διὰ τὴν ἐπὶ Ὀρέστη
γενομένην αἰτίαν.

Corrigas ἄλλῳ ποτηρίου.

Schol. Rav. ad Ach. 1118:

καθελών μοι τὸ δόρυ· παρατηρητέον ὅτι ὁ μὲν Φιλοπόλεμος ὦν πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ζητεῖ, ὁ δὲ τὰ πρὸς τροφήν ὡς εἰρήνην ζητῶν.

Valde mihi arridet quod proponit RUTHERFORD, *τροφήν* sc. *pro τροφήν*. Idem sub finem mutat verba *εἰρήνην ζητῶν* in *εἰρηνικὸς ὦν*, sed longe praestat cum HERWERDENO legere *εἰρήνην ζηλῶν*, i. e. pacis studiosus.

Parum perspicua sunt vs. 1123 verba *καὶ τῆς ἐμῆς*.

Postquam scilicet Lamachi servus a domino iussus est (vs. 1122): *τοὺς κριβανίτας ὄψε, παῖ, τῆς ἀσπίδος*, Dicaeopolis: *καὶ τῆς ἐμῆς*, inquit, *τοὺς κριβανίτας* ἐκφέρει. Nihil supplere possumus nisi *καὶ τῆς ἐμῆς ἀσπίδος*, nam quae afferunt Scholia: *λείπει γαστρὸς* cett. magis sagaciter inventa quam vera esse videntur. Nihil tamen est *τῆς ἐμῆς ἀσπίδος τοὺς κριβανίτας*. Legenti vero quae adscripsit Schol. Rav.: *ἔπαιξε δὲ χαριέντως ὅτι καὶ οὗτοι περιφερεῖς ὡς αἱ ἀσπίδες*, animum meum ferit suspicio poetam dedisse:

καὶ τὰς ἐμάς (sc. *ἀσπίδας*), *τοὺς κριβανίτας*, ἐκφέρει. Conferas vss. 1132, 33:

ΛΑ. Φέρε δεῦρο, παῖ, θώρακα πολεμιστήριον.

ΔΙ. ἔξαιρε, παῖ, θώρακα κάμοι, τὸν χοᾶ.

Languide VAN LEEUWEN: *καὶ τῆς ἐμῆς*.

Schol. Rav. ad Ach. 1145:

τῷ μὲν τῷ Δικαιοπόλιδι. λείπει δὲ τὸ πάρεστιν.

Expectaveris: παρῆσται.

Schol. ad Ach. 1150:

..... ἦν δὲ τις καὶ Ὀλυμπιακὸς καλούμενος
Ψακᾶς διὰ τοῦτο.

Legas: Ὀλυμπιονίκος. Suid. s. v. Ἀντίμαχος et
s. v. Ψεκᾶς habet Ὀλυμπικός. Morem enim habere
multae salivae exspuendae (cf. Suid. et Schol.) et
civem esse Olympicum non videtur satis esse ad
famae aliquantulum relinquendum.

Schol. ad Ach. 1167:

Ὀρέστης πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν ἀντὶ τοῦ ὁ μαινόμενος.
Quae verba docent Schol. vs. 1168 non μαινόμενος
legisse, quod e scholio migrasse videtur in textum
poëtae. Desideratur verbum, quod λωποδύτην indicet.
Cogitavi de reponendo χλαينوδέης. Cf. Av. 712:
Ὀρέστη χλαῖναν ὑφαίνειν, ἵνα μὴ ῥιγῶν ἀποδύῃ.

Schol. ad Ach. 1182:

πτίλον δὲ τὸ μέγα' . . . γράφεται (λαμβάνεται?)
δὲ οὕτως πτίλου [δὲ] τοῦ μεγάλου πεσόντος ἐς τὰς
πέτρας, δεινὸν μέλος ἐξηύδα ὁ Λάμαχος. ἡ πεσὼν
(legas: πεσὼν) πρὸς ταῖς πέτραις ἐθρήνει <αὐτὸ> τὸ
μέγα πτίλον.

Ex versibus 1180—1189 poëtae hi soli adiudicandi videntur:

1180. καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσών

1181a, 1182a. καὶ Γοργόν' ἐξήγειρε, τὸ δὲ μέγα
πτίλον

1183. πρὸς ταῖς πέτραισι δεινὸν ἐξήύδα μέλος.

1189. ὁδὶ δὲ καὶ τότ' ἄλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

Cetera de proelio a sciolo quodam excogitata arbitror. Valde enim ridiculum est Lamachum mox ab hostibus se vulneratum esse simulare, dum omnes ex nuntii verbis sciunt quam intrepide se gesserit. Vs. 1183 manifeste est παρατραγωδία. Quod nescio-quem lectorem poetastrum induxit ut insulsa illa de suo adderet (1184, 85).

THESES.

THE
THESE

THESES.

1.

Aristoph. Av. 13 cett.:

ἢ δεινὰ νῶ δέδρακεν οὐκ τῶν ὀρνέων,
ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,
15 ὃς τῶδ' ἔφασκε νῶν φράσειν τὸν Τηρέα,
τὸν ἔποφ' ὃς ὄρνις ἐγένετ' ἐκ τῶν ὀρνέων·
καπέδοτο τὸν μὲν Θαρρελείδου τουτοῦ
κολοιὸν ὀβολοῦ, τὴνδεδὶ τριωβόλου.

Legendum: οὐκ ἐξ ὀρνέων.

2.

Arist. Ach. 338, 339:

ἀλλὰ νυνὶ λέγ', εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακεδαιμόνιον
αὐτὸν ὅτι τῷ τρόπῳ σουστὶ φίλος.

Transponendum:

ἀλλὰ νυνὶ λέγ' ὅ, τι σοι δοκεῖ τόν τε Λακεδαιμόνιον
αὐτὸν εἴ τῳ τρόπῳ σουστὶ φίλος.

Arist. Ach. 818 cett.:

ΣΤΚ. ὦνθρωπε, ποδαπόες;

ΜΕΓ. χοιροπόως Μεγαρικός.

ΣΤΚ. τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φαίνω ταδὶ
πολέμια καὶ σέ.

ΜΕΓ. τοῦτ' ἐκεῖν', ἵκει πάλιν
ἔθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἀμῖν ἔφυ.

ΣΤΚ. κλάων μεγαριεῖς, οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;

ΜΕΓ. Δικαιόπολι Δικαιόπολι, Φαντάδδομαι.

Quae sic transponenda sunt:

ΣΤΚ. ὦνθρωπε, ποδαπόες;

ΜΕΓ. τοῦτ' ἐκεῖν', ἵκει πάλιν
ἔθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἀμῖν ἔφυ.

ΣΤΚ. τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φαίνω ταδὶ
πολέμια καὶ σέ.

ΜΕΓ. χοιροπόων Μεγαρικόν;

ΣΤΚ. κλάων μεγαριεῖς, cett.

Arist. Ach. 893, 894:

ἀλλ' ἔσφερ' αὐτὴν· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἶην ἐντετευτλανωμένης.

Verba ἀλλ' ἔσφερ' αὐτὴν recte se habent. Cf. annotationem in Ed. VAN LEEUWEN.

Schol. ad Pac. 1094:

κώθωνα· νῦν τὸ ποτήριον, ἀλλαχοῦ δὲ κάνθαρον.

Supplendum: κώθωνα· νῦν <μὲν κώθωνα λέγει> τὸ ποτήριον, ἀλλαχοῦ δὲ κάνθαρον. Cf. Athen. XI 473.

Arist. Plut. 926:

ΔΙΚ. κατάρθου ταχέως τοῖμάτιον.

ΚΑ. οὗτος, σοὶ λέγει.

ΔΙΚ. ἔπειτ' ὑπόλυσται.

ΚΑ. ταῦτα πάντα σοὶ λέγει.

ΣΥ. καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ' ὑμῶν ἐνθαδὶ ὁ βουλόμενος.

ΚΑ. οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ, cett.:

In vss. 926, 927 verba quae „τῷ δικαίῳ” tribuuntur, Carioni reddenda sunt, verba Carionis „τῷ δικαίῳ”.

Vide vs. 935 sqq.

Arist. Plut. 907 seqq.:

ΣΥ. τῶν τῆς πόλεως εἰμ' ἐπιμελητῆς πραγμάτων καὶ τῶν ἰδίων πάντων.

ΔΙ. σύ; τί παθών;

ΣΥ. βούλομαι.

ΔΙ. πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστός, ὦ τοιχωρύχε,
εἴ σοι προσῆκον μηδὲν εἴτ' ἀπεχθάνει;
Pro βούλομαι requiritur: χρηστός ὢν.

8.

Eurip. Helen. 147 sqq.:

.... εἰς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐδέσπισεν
οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν
Σαλαμῖνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.

Latet: ἥς μ' ἔτεκε.

9.

Eurip. Helen. 761 sqq.:

ὅπως δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο,
κέρδος μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθῆσθαι κακά.

Exspectatur: φίλοις συναίρεσθαι.

10.

Eurip. Hel. 1443 sqq.:

ὦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς κλήζῃ θεός,
βλέψον πρὸς ἡμᾶς καὶ μετάστησον κακῶν.
ἔλκουσι δ' ἡμῶν πρὸς λέπας τὰς ξυμφορὰς
σπουδῇ ξυνάψαι· καὶ ἄκρα θίγῃς χερί,
ἥξομεν ἢ ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης.

Hi versus Helenae dandi. Latere potest vs. 1443:

εἰ καὶ σαφῶς κληΐζῃ γ' ἐμός.

11.

Eurip. Hel. 1448 cett.:

ἄλῃς δὲ μόχθων οὐς ἐμοχθοῦμεν πάρος
κέκλησθ' ἐμοί, θεοί, πολλὰ χρήστ' ἐμοῦ κλύειν
καὶ λυπρ'. ὀφείλω δ' οὐκ αἰεὶ πράσσειν κακῶς, cett.

Rescribendum:

ἄλῃς δὲ μόχθων οὐς ἐμοχθοῦμεν· πάρος
κέκλησθ' ἐμοί, θεοί, πόλλ' ἄχρηστ' ἐμοῦ κλύειν
καὶ λυπρ', cett.

12.

Plat. Crit. 53 B. Legendum:

ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύουσιν γέ σου οἱ ἐπιτήδαιοι <ἢ>
καὶ αὐτοὶ Φεύγειν καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως ἢ τὴν
οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δῆλον.

Cf. ibid. 44 E: ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν cett.

13.

Aesch. Agam. 631:

ΧΟ. πότερον ἀναχθεῖς ἐμφανῶς ἐξ Ἰλίου
ἢ χεῖμα, κοινὸν ἄχθος, ἤρπασε στρατοῦ;

KH. ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος σκοποῦ·
μακρὸν δὲ πῆμα συντόμως ἐφημίσω.
Legendum: ἀναχθέντ' et mox νιν pro ἦ.

14.

Ibid. 796:

νῦν δ' οὐκ ἀπ' ἄκρας Φρενὸς οὐδ' ἀφίλως
εὐφρων πόνος εὖ τελέσασιν.

Verbum πόνος hic eodem modo explicandum quo
in vs. 824:

παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
Φίλον τὸν εὐτυχοῦντ' ἄνευ πόνων σέβειν.

15.

Ibid. 1285:

τί δῆτ' ἐγὼ κἀτοικτος ᾧδ' ἀναστένω,
ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίου πόλιν
πράξασαν ὡς ἔπραξεν, οἳ δ' εἶλον πόλιν
οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει;

Corrigendum: πάλιν.

16.

Aesch. Choe. 99:

τῇσδ' ἔστε βουλῆς, ᾧ Φίλοι, μεταίτιαι

Cum Blomfieldio legendum μεταίτιοι, ibid. 872
ἀναίτιοι.

Ibid. 665:

αἰδῶς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐκ ἐπαργέμους
 λόγους τίθεισιν, εἶπε θαρσήσας ἀνὴρ
 πρὸς ἄνδρα κατήμνηεν ἐμφανὲς τέκμαρ.

Recte Emperius λέσχαισιν pro λεχθεῖσιν et Weilius
 τίθεισ' ἢ pro τίθεισιν scripserunt.

Ibid. 722:

νῦν γὰρ ἀκμάζει Πειθῶ δολίαν
 ξυγκαταβῆναι, χθόνιον δ' Ἑρμῆν
 τοῖσδ' ἐφοδεῦσαι
 ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν.

Bene Blaydes: ἐφοδεῦσαι.

Ibid. 996:

χαίρετε χαίρετ' ἐν αἰσιμίαισι πλούτου,
 χαίρετ' ἀστικὸς λεώς,
 ἱκταρ ἤμενοι Διός,
 παρθένου Φίλας φίλοι,
 σωφρονόυντες ἐν χρόνῳ.
 Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς
 ὄντας ἄζεται πατήρ.

Legendum:

Ἰκταρ ἤμενοι Διὶς
 παρθένου φίλας φίλοι
 σωφρονοῦντες ἐν θρόνῳ.

20.

Schol. Arist. Pac. 130:

ἀρπάζοντες τοῦ ἀετοῦ τοὺς νεοττοὺς τοὺς τοῦ καν-
 θάρου καὶ ὁ κἀνθάρος τὰ ῥὰ τοῦ ἀετοῦ ἐκκλέψας
 ἐξεκύλισεν cett.:

Exspectatur: ἐκ τῆς καλιᾶς.

21.

Juv. I, 144:

hinc subitae mortes atque intestata senectus
 et nova nec tristis per cunctas fabula cenas:
 ducitur iratis plaudendum funus amicis.

Legendum: ac festinata.

22.

Juv. IV, 1:

ecce iterum Crispinus, et est mihi saepe vocandus
 ad partes, monstrum nulla virtute redemptum
 a vitiis, aegrae solaque libidine fortes
 deliciae, viduas tantum spernatur adulter.

Exspectatur: spernatus.

Juv. XI, 35:

noscenda est mensura sui spectandaque rebus
in summis minimisque, etiam cum piscis emetur,
ne mullum capias, cum sit tibi gobio tantum
[in loculis]. quis [enim te deficiente crumina
et] crescente gula manet exitus, aere paterno
ac rebus mersis in ventrem faenoris atque
argenti gravis et pecorum agrorumque capacem?
Verba angulis saepta eicienda sunt.

Juv. XI, 167:

.... inritamentum veneris languentis et acres
divitis urticae, maior tamen ista voluptas
alterius sexus;
Corrigendum: nervi.

Juv. V, 151:

qualia perpetuus Phaeacum autumnus habebat.
Praeferendum est: alebat.

Tac. Ann. I, 41:

feminas illustres — non centurionem ad tutelam,
non militem, nihil imperatoriae uxoris aut comi-

tatus soliti — pergere ad Treveros et externae fidei.

Latere potest: peregre tradi externae fidei.

27.

De critische methode, gevolgd door ADOLF STAHR in zijn werk: 'Tacitus' Geschichte der Regierung des Kaisers Tiberius (Annalen, Buch I—VI). Berlin 1871, is eene verkeerde.

28.

ALLARD PIERSON beschuldigde ten onrechte Socrates van inconsequentie in de beide dialogen Euthyphro en Crito. Cf. Hellas. Philosophie, pg. 26 etc.

